MAIL EDITIE.

De Zuid Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 59. KAAPSTAD, DINGSDAG, 14 MEI 1889. NO. 5,200.

EXECUTEURSKAMER.

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

UITSTAANDE SCHULDEN

In den Insolventen Boedel van JAN VAN SCHOOR JURGEN KOTZÉ.

DE Ondergeteekenden zullen publiek doen verkoopen op de Stoep van de Koopmansbeurs, Kaapstad,

OP ZATURDAG,

18 MEI 1889,

OM 12 URE 'S MIDDAGS,

Ie nog UITSTAANDE SCHULDEN in bovengenoemden Boedel.

W. A. CURREY, } Gez.
F. J. BROERS, } Curatoren.

200 Eerste klas Kapater Bokken
300 Extra Vette Kaapsche en Merino Schapen.

OP WOENSDAG,

15 MEI AANST.

ZULLEN opgemelde Bokken en Schapen, uit de Oostelijke Provincie per Trein opgebragt, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE.

Paarl, Mei 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

15 Gedresseerde Paarden, 4 tot 6 jaar.
10 Eerste Klasse gedresseerde Ezels, 3 jaar oud, staande 15 hand.

OP WOENSDAG,

15 MEI AANST.

ZULLEN opgemelde Paarden en Ezels, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Deze Paarden en Ezels verdienen de aandacht van koopers.

G. F. A. VAN NIEKERK.

Paarl, 7 Mei 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers.

Mede zullen worden verkocht

20 Gedresseerde Ezels, 4 en 5 jaar oud.

Een Hulponderwijzer

WORDT gevraagd voor de Tweede Klas niet Sektarische Publieke School te Middelburg, Kaap Kolonie. Betrekking te worden aanvaard op 1 Julij 1889. Salaris £8 per maand. Geen Kost of Inwoning verschaft.

Applicatien vergezeld van getuigschriften moeten gezonden worden aan den Ondergeteekende op of voor 6 Junij aanst., geadresseerd aan Ds. G. VAN NIEKERK, Voorzitter der School commissie.

N. F. DE WAAL,
Hon. Secretaris.

Middelburg, 7 Mei 1889.

J. S. HOOGENDOORN.

AANSPREKER, ENZ.

DE GRAFENISSEN aangenomen, Doodkisten, Lijkkoet en Rouwkoetsen geleend, in den kortst mogelijken tijd en tegen een billijksten prijs.

Loozstraat, Kaapstad

OVERLEDEN, te Bosch Hof, Newlands, 10 Mei 1889, de heer ALEXANDER JACOBUS VAN BREDA, in den ouderdom van 75 jaren; diep betreurd.

ZACHT en zalig in den Heere ontslapen, ALBERTUS STEPHANUS DE WET, Theologisch Candidaat, in den ouderdom van circa 25 jaren.

D. J. DE KOCK.

Eikenhof, Stellenbosch,
12 Mei 1889.

OVERLEDEN te Stellenbosch, op 11 dezer, in den ouderdom van 61 jaren, CORNELIS BRINK, D.zn., geliefde Echtgenoot van

JACOBA BRINK,
geb. KORSTEN.

13 Mei 1889.

Afdeeling Malmesbury!

PUBLIEKE
Politieke Vergadering
TE MALMESBURY,
IN DE
STADSZAAL,
OP ZATURDAG,
18 DEZER, TE 10 URE URE.

Wanneer de heeren THOS. A. J. LOUW, en JAN BASSON, de Kiezers wenschen toe te spreken.

25 OSSEN
150 BOKKEN,

ZULLEN op VRIJDAG, 17 DEZER, publiek worden verkocht te WELLINGTON.

M. L. SMITH & Co.,
Afslagers.

VERSCHE
Hollandsche Harings.

WIJ hebben juist ontvangen een voorraad van bovengemelde.

HOLLANDSCHE HANDELS-MAATSCHAPPIJ,
No. 9 St. Georgestraat.

Fillis Circus Gebouw.

Donderdag 16 Mei 1889,
Om 8 P.M.,

Eerste Verschijning in de Kaapstad voor een beperkt aantal Uitvoeringen van

MONSIEUR LAMBERT D'ARC'S MARIONETTEN TROEP,
OF
FRANSCHE FANTACHES.

De eenige die de eer had te vertoonen voor Zijne Koninklijke Hoogheid de PRINS VAN WALES.

Mr. D'ARC's Marionetten Troep sluit in:
DE BEROEMDE HOF ZINGERS.
Een zeer wonderbare bekoorlijkheid.
Groote en ongevenaarde Verscheidenheid van Vermakelijkheid: HET POPPEN, DE GRAPPENMAKERIJ. DE MINSTREL'S LIEDEREN. De heeren PUNCH en ALLY SLOPER.
Eerste verschijning in de Kaapstad. Het Ballet.—Het behendigste Lot Balletdansers ooit aanschouwd.
De Groote prachtige Pantomine: DE KINDEREN IN HET BOSCH!
De verrukking van het laatste Kerstfeest, Londen Seizoen, zooals uitgevoerd in Drury Lane, zal plaats hebben op den

Opening Avond, Donderdag, 16 Mei 1889.

Met prachtige Decoratiën, fraaije Kleederen, Kalk Licht Uitwerksels en het grootste Veranderingstooneel ooit aanschouwd,
De MINSTRELS zullen op den Opening Avond verschijnen.
Het geheel van de vermakelijkheid te besluiten met de Grappenmakerij met den CLOWN, PANTALOON, HARLEQUIN. COLUMBINE.
De bovenvermelde Vertooning is geheel nieuw voor de Kaapstad en moet gezien worden om gewaardeerd te worden.
Mr. D'ARC's Troep komt van Kimberley, alwaar hij gedurende Vijf Weken opvoeringen gaf, en de geestdrift van het Publiek was zoo enorm groot, dat Mr. FILLIS's groote Gebouw gedurende de eerste week tot overvloeijens bezet was, en *honderden alle avonden* moesten weggezonden worden.
De Drukpers van alle natiën, en ook die van Kimberley stemmen toe dat D'ARC's Troep het Wonder van Pracht is.
Prijzen: Besproken plaatsen, 4s,; Onbesproken, 2s. 6d.; Gallery, 1s. 6d. Prijzen van Boxes als gewoonlijk. Geen half prijs voor kinderen op de Opening Avond.n
Deuren open om 7 uur n.m. te beginnen om 8 uur.

KOLONIALE
Weeskamer en Trustmaatschappij.

No 4 Kerkplein, Kaapstad.

KAPITAAL ... . £20.000.
RESERVE FONDS £34,536

Borgtogt Tak.

Publieke Kennisgeving.

De Direkteuren ondernemen om borg te staan voor de Eerlijkheid; Belangelooshcid en Getrouwheid van personen in Betrekkingen van Vertrouwen, op Betaling van een jaarlijksche Premie, verschillende naar de aard van de risico.
De Polissen van de Maatschappij worden aangenomen door het Keiserlijke, Koloniale, Transvaalsche en Oranje Vrijstaatsche Gouvernement. Banken, andere publieke Instellingen en Maatschappijen.

G. W. STEYTLER,
Secretaris.

PLOEGEN.

R. M. ROSS & Co., hebben ontvangen per Stoomboot *Warwick Castle*, Ransomes en Sims, Dubbel-voor Ploegen met één Balk. Howards "Zig Zag" Eggen.
Strandstraat, Kaapstad.

Geld op Verband,

DOE AANZOEK BIJ
VAN ZIJL, BUISSINNI
en LEONARD.

PIKETBERG.

DE Ondergeteekende op verzoek zijner Vrienden eene Afslagers Bezigheid begonnen hebbende, is nu bereid in dit vak werkzaam te zijn, en alle Verkoopingen aan hem toevertrouwd zullen de beste attentie erlangen. Zijne Agents en Handels Bezigheid zal als te voren waargenomen worden.

J. H. P. ZOER.

Piketberg, 10 Mei 1889.

PROSPECTUS

VAN DE

Leeuwpoort Goudmijn Maatschappij

(BEPERKT).

WEDER OPGERIGT.

Geregistreerd onder de Beperkte Verantwoordelijkheid Wet van de Zuid Afrikaansche Republiek.

KAPITAAL - - - - £100,000.

Verdeeld in 100,000 Aandeelen van £1 elk.

DIRECTEUREN:

SIR THOMAS SCANLEN, K.C.M.G., L.W.V., Voorzitter.
Wel-Ed. ALFRED GOLDBERG, Besturende Directeur.
Wel-Ed. J. P. TOERIEN.
Wel-Ed. H. D. STIGLING.
Wel-Ed. S. P. ERASMUS.

BANKIERS:
NATALSCHE BANK.

PROCUREUR:
Ed. F. F. WERDMULLER.

SECRETARIS EN KANTOOR:
Ed. GEO. P. LOFTHOUSE, JOHANNESBURG.

EIGENDOM.

Het Eigendom der Maatschappij bestaat uit Drie Blokken of Claims waarvan:—

I.—Blok A. bevat 34 Claims in twee Blokken elk van 17 Claims, als aangetoond op het bijgevoegd plan. Veel werk is er alreeds gedaan op deze Claims, en Schachten zijn gegraven tot een vrij groote diepte op verscheidene Riffen, insluitende de "Viners."

II.—Blok B. Dit bevat 36 Claims op het Black Rif (als aangetoond in Plan B). Voor dit deel van het Eigendom hebben de Direkteuren ontvangen en in overweging genomen *bona fide* aanbiedingen voor het hervlotten er van in een afgescheiden Maatschappij, met een Nominaal Kapitaal niet te boven gaande £150,000, en een Arbeids Kapitaal van niet minder dan £20,000.

III.—Blok C, bevat Zes Kolen Claims, onmiddellijk aan die van de Leeuwpoort Kolen Maatschappij en de Glasgow Kolen Maatschappij grenzende, die slechts 900 yds. van de Stamperij van de Maatschappij verwijderd zijn, en waaruit men met zekerheid verwachten kan den geheelen voorraad Brandstof noodig voor het werken van de Stamperij te krijgen.

WATERREGTEN.

Een Stevig Reservoir, metende 650 x 40 voet, gebouwd met vrij groote kosten, is nu voltooid, en kan genoeg water bevatten, benoodigd voor het werken voor een 40 Stamper Batterij, en nog daarbij is er een kostbaar Waterregt naast aan het Eigendom van de Du Preez Goudmijn Maatschappij.

MACHINERIE.

Haar tegenwoordige Machinerie bestaat uit een Vijftien-Stamper Sandycroft Batterij en Marshall's Machines in degelijke orde, opgerigt slechts drie maanden geleden, en die thans in werking staan onder een stevig Gegalvaniseerd IJzeren Afdak, voorzien van al de noodige toebehoorselen voor een doeltreffende werkende Batterij.

GEBOUWEN, ENZ.

Deze bestaan uit een groot IJzeren Huis, bevattende Zes Kamers, met houten Wanden, Vloer en Plafond door het geheele Huis. Ook een IJzeren Huis, geschikt voor Kantoren. Een Kaffer Kazerne, Stallen, Buitengebouwen en verscheiden andere Gebouwen.

ALGEMEENE AANMERKINGEN.

Dit Eigendom is door de Maatschappij bekomen als een loopende Bezigheid, tezamen met al de Mijnregten en privilegiën voor het werken en ontginnen van de naast gelegen Kolen Claims, die men voornemens is te openen ten einde een kostbare zoom omtrent 50 voet diep te treffen.

Als alreeds aangemerkt, heeft de Maatschappij thans in overweging voorstellen voor het van de hand zetten van een deel (36 Claims) van hun eigendom op het Black Rif op zeer voordeelige en winstgevende termen.

Met het voorleggen van het tegenwoordige geamendeerd Prospectus voor het Publiek, hebben de Directeuren alle vertrouwen dat een vermeerdering van £15,000 van hun Kapitaal hen nu in staat zal stellen het Eigendom te ontginnen en werken op volledige en grooter voet, dan tot dusver, en met elk vooruitzigt tot het bereiken van winstgevende en voldoende resultaten.

HET NOODIGE ARBEIDS KAPITAAL IS PRIVAAT VOOR INGESCHREVEN, DUS WORDEN GEEN AANDEELEN AAN HET PUBLIEK GEBODEN.

Infantile Loveliness

No mother who loves her children, who takes pride in their beauty, purity, and health, and in bestowing upon them a child's greatest inheritance,—a skin without blemish, and a body nourished by pure blood,—should fail to make trial of the CUTICURA REMEDIES.

CUTICURA, the great skin cure, and CUTICURA SOAP, an exquisite skin beautifier, prepared from it, externally, and CUTICURA RESOLVENT, the new blood purifier, internally, are a positive cure for every form of skin and blood disease, from pimples to scrofula.

My baby, at the age of two months, came all over his head and face in a thick scurf (eczema), which gradually increased until it covered his whole body, with the exception of his feet, and for four years he had been in this suffering, during which time I have tried three doctors, besides everything I have from time to time seen advertised, and no nearer being cured than at first. I saw your advertisement, so I thought I would try the CUTICURA REMEDIES, and I can truthfully say that in less than a week he was better than he has been for four years, and now he has not a sore place upon him.

W. A. & M. PEACH, 197 Cutefield, near Battle.
Endorsed by W. F. Harold, Chemist, Battle.

Prepared by the POTTER DRUG AND CHEMICAL CO., Boston, U.S.A. Send to Messrs. Lennon for "How to Cure Skin Diseases," 64 pages, 200 diseases, 50 illustrations, and 100 testimonials.

BABY'S Skin, scalp and hair preserved and beautified by the use of CUTICURA SOAP.

The skin disease which afflicted my child so severely, began on his head, in the shape of rough spots, which gradually grew larger, scales forming, one upon the other. The hair became very thin, and at last fell out. The disease ran over his head, and was some ways down the forehead and back of the neck. I called in a doctor, who gave me a lotion to bathe the spots, but still he grew worse. I went to the doctor four months, until my child was frightful to behold. About this time I saw the advertisement of the CUTICURA REMEDIES. I sent for a set, and in one week I saw a great change, and in a short time he was completely cured. The CUTICURA REMEDIES have worked wonders in many cases besides my own.

MRS. A. M. SLOCOMBE,
Callaton, Raleigh, near Ottery St. Mary, Devon.

The CUTICURA REMEDIES are indeed a wonderful cure, and have done my child a world of good. In less than a fortnight there was a great improvement in him, and now, at the short term of six weeks, he is almost well. He was a perfect sight on his head and face, and now there is only one small place on his head, and none on his face.

MRS. E. KNIGHT, Grand Parade, Brighton.

Sold by all chemists. Price, CUTICURA, 50 cts.; RESOLVENT, $1; SOAP, 25 cts. Wholesale Agents in Cape Colony, H. G. LENNON & Co., Port Elizabeth, Cape Town, and East London.

PIMPLES, blackheads, red, rough, chapped and oily skin prevented by CUTICURA SOAP.

PROSPECTUS

VAN HET

Zuid Afrikaansche Aandeel Speculatie Syndikaat

(Te worden geregistreerd onder beperkte verantwoordelijkheid).

KAPITAAL ... ... £10,000.

In 2,000 Aandeelen van £5 elk.

VAN welke nu 1,900 aangeboden worden voor Publieke Inteekening; betaalbaar £2 10s. bij aanvraag, en £2 10s bij toekenning; de overige 100 Aandeelen gaan naar de Bevorderaars, de Kaapstadsche Effekten en Aandeelen Beurs en Belegging Maatschappij. De wijze van werking van dit Syndikaat en andere bijzonderheden zullen besloten worden op eene algemeene Vergadering van Inteekenaren, opgeroepen te worden na de flottatie.

BANKIEREN:—
STANDARD BANK VAN ZUID AFRIKA (BEPERKT).

PROKUREUR —
C. C. SILBERBAUER, Esq.

FINANCIEELE AGENTEN EN SECRETARISSEN:—
DE KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING MAATSCHAPPIJ, St. Georgestraat, Kaapstad.

Het doel van dit Syndikaat is te koopen in den tegenwoordigen lagen staat van de Markt Effekten, welke bekend zijn, en welke, gelijk verondersteld wordt, bij hun daaropvolgende Verkooping in weinige maanden een goed profijt zullen opleveren voor de Beleggers in dit Syndikaat.

De noodzakelijkheid van zulk een Syndikaat wordt algemeen erkend, en er zal voor over ingeschreven worden, zooals men gelooft.

Tot eene spoedige aanvraag wordt daarom verzocht. De lijst zal op den 25sten Mei aanst. gesloten worden.

In geval het Syndikaat niet opgerigt wordt, zal het geld aan de aanvragers worden teruggegeven, min de noodzakelijke uitgaven verbonden aan flottatie, welke van de inschrijvers zullen afgetrokken worden, pro rata.

Ingeval, evenwel, als er voor het Syndikaat meer ingeschreven wordt, dan zal het Kapitaal vermeerderd worden om aanvragen toe te laten tot het bedrag van £20,000, doch dit niet te bovengaande; de bevorderaars zullen slechts 5 percent ontvangen van het toegevoegde ingeschreven bedrag.

De bevorderaars zijn niet van meening, om eenige gemaakte profijten weder te beleggen, maar deselve te verdeelen onder de Aandeelhouders op de kortste mogelijke tusschenpoozen, ten einde hun spoedige uitkeering te geven voor hunne belegging.

VORM VAN AANVRAAG VOOR AANDEELEN.

Aan den Secretaris van de Kaapstadsche Effekten en Aandeelen Beurs en Belegging Maatschappij, P.O., Box, 131 Kaapstad.

Mijnheer,—Ik verzoek aanvraag te doen voor.....£5 Aandeelen in het Zuid Afrikaansche Aandeelen Speculatie Syndikaat en sluit in £..... zijnde £2 10s. per Aandeel, en ik stem toe zoodanige Aandeelen of eenig mij toegekende gedeelte te ontvangen, en ik verbind mij verder de overblijvende oproepingen van £2 10s. per Aandeel te betalen in termen van het Prospectus, en de Trust Akte te teekenen; indien daartoe opgeroepen.

Gedateerd te.....heden.....1889.

Naam voluit.....

Adres.....

WAARSCHUWING.

NIETS is meer schadelijk en gevaarlijk voor het hoofd dan SLECHTE SNUIF. Neem dus uwe gezondheid op prijs stelt, zorgt dan dat ge de OTTO LANDSBERG & Co.'s Snuif krijgt die uwe

VADERS EN VOORVADERS
gebruikt en steeds bevonden hebben

GEZOND EN VERKWIKKEND TE ZIJN.

Wij Fabriceren TWAALF verschillende soorten SNUIF en elke soort ROOK TABAK tegen lage Prijzen.
Te verkrijgen bij alle Kooplieden en Winkeliers in Zuid Afrika.
Stoomfabriek, Kaapstad.

EEN REPUTATIE VAN 50 JAREN.

Zie toe dat elke bottel ons zegel draagt en geregistreerde opschrift

Kaap-Koloniale Tak

VAN DE

Maatschappij tot bevordering der Handelsbetrekkingen tusschen Nederland en Zuid Afrika.

9 St. Georgestraat, Kaapstad.

NVOER. UITVOER

120 Uitmuntende Slagtossen
60 Gedresseerde Trek- en Rijpaarden

OP MAANDAG,

20 MEI AANST.

ZULLEN opgemelde Ossen en Paarden, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Het Vee is in uitmuntende conditie en onder de Paarden zijn verscheidene egale paren van verschillende kleuren, mak gedresseerd, en door den ondergeteekende, zoowel bekend als Paardenhandelaar, persoonlijk uitgezocht.

J. N. BAUERMEESTER.

Paarl, 13 Mei 1889.

J. S. MARAIS & Co., Afslagers

Kennisgeving aan Crediteuren en Debiteuren.

In den Intestaten Boedel van wijlen Mejufvrouw de Weduwe GABRIEL DU TOIT, van Stellenbosch.

ALLE Personen die vorderingen hebben tegen dezen Boedel, worden verzocht dezelve aan het Kantoor van den heer J. G. MADER, No. 2 Drostdijstraat, in te leveren, en zij die iets aan bovengemelden Boedel verschuldigd zijn worden verzocht hunne Schulden aan bovengenoemd Kantoor binnen Zes Weken van dezen Datum te betalen.

M. E. WALTON,
Executrice Datief.

Stellenbosch, 11 Mei 1889

Weggeloopen

VAN de Plaats Rietkloof, Distrikt Piketberg, twee noot (neut) Schimmel Paarden twee jaren oud. Beide drie witte pooten en de kleinste een halfmaan aan het linkeroor. Heeren Schutmeesters en anderen bij wien zij mogen aankomen worden verzocht kennis te geven aan den Ondergeteekende door wien alle billijke kosten zal betaald worden.

JACS. J. KOTZE.

Rietkloof, 11 Mei 1889.

BENOODIGD

OM te wonen op de Gouvernements Wijnplaats "Groot Constantia." Een jong getrouwd paar, de man als opzigter in den Wijngaard, (voor hetwelk hij een klein salaris zal ontvangen) en zijn vrouw als huishoudster.

Volle bijzonderheden zullen op aanvraag door den Gouvernements Wijnbouwkundige op de Plaats gegeven worden.

A. FISCHER,
Landbouw Secretaris.

Landbouw Departement.
11 Mei 1889.

Plaats uit de Hand te Koop

TE

Hottentots Holland.

DE Ondergeteekende, het te moeijelijk vindende de Boerderij, na het overlijden van haren Echtgenoot, zelf voort te zetten, biedt uit de hand te koop aan hare Wijn- en Veeplaats genaamd "Brinksburg," met de Gebouwen daarop, gelegen te Laatste Gift, Hottentots Holland.

De Plaats bestaat uit (1) Elf Morgen Eeuwigdurend Erfpachtland en (2) Half Aandeel in ruim 1,226 Morgen Gronds naast elkander gelegen, heeft overvloed van loopend water, is beplant met een groot aantal Wingerdstokken en keurige Vruchtboomen en is bijzonder geschikt voor grazing en aanteel van Paarden en Bees en.

Prijs en termen zeer billijk.

Wed. J. S. MAREE.

A COLLIER'S EXPERIENCE.

BURNLEY (England) GAZETTE, February 23rd.

THE lot of those who toil from day to day in the bowels of the earth is not a very agreeable one. Apart from the terrible risks of which we are so often reminded by a calamitous explosion, with all its thrilling scenes, the collier has to pursue his work at times under circumstances of great hardship. Mr. Moses Knowles, of 109, Oxford Road, Burnley, England, has had some experience of the trying conditions of labour in some of the deeper coal mines of this country. He relates how he has repeatedly had to work for hours crouched in ten or twelve inches of water and the cold liquid at the same time dropping all over his body from above. Happily such conditions of employment are almost unknown in the Burnley district, but Mr. Knowles has had to encounter them in other mining localities, and has been a painful sufferer in consequence. He first commenced with pains in his head, which gradually extended to other parts of the body. "I got so low," said Mr. Knowles, "that I was obliged to be covered with blankets and have a chair close to the fire even on a warm day. It was only then that I could feel anything like warmth. My legs got so weak that I had to have the help of a stick to get across the floor. I was terribly troubled with indigestion, nervous debility, and disease of the liver and kidneys, and had constant attacks of cramp in the stomach. For many weeks I suffered dreadfully, writhing in agony for hours together, and got so weak that it was painful to speak, let alone trying to move. Medicine only seemed to make me worse, and I got so that my friends gave me up and the doctor ventured no hope of a cure. At last I read one of Warner's pamphlets, sent for a bottle of 'Warner's SAFE Cure,' and oh! how much good it did me. In a few weeks I was a new man. My appetite returned, the weakness disappeared, and I went back to my work feeling stronger than I had done for years."

The remedy which cured Mr. Knowles can be had of all dealers throughout the world, at 4s. 6d. per bottle, or of B. G. LENNON & Co., Cape Town, Port Elizabeth, and East London.

WARNER'S SAFE CURE.

WESTELIJKE PROVINCIE SPOORWEG.

TIJDTAFELS VAN 10 DEC. 1888.

KAAPSTAD NAAR KIMBERLEY.

STATIES.	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks	Zondags	Donderdag Eerste Klasse.
Vertrek van	v.m.	n.m.	n.m.	n.m.	n.m.
Kaapstad v	7.50	3.50	6.30	6 30	8.45
Woodstock	7.54	3.54	..	6.34	..
Zoutrivier Junctie	8.0	4.0	6.40	6.40	8.53
Maitland	8.5	4.5	..	..	..
Ak. Durbanweg Junc.	8.35	4.35	7.10	7.10	9.16
Muldersvlei Junctie	9.56	6.0	..	7.56	9.51
Klapmuts	10.10	6.18	..	8.10	10.2
Paarl	10.30	6.41	8.30	8.30	10.18
Lady Grey Brug	10.39	6.57	8.39	Verder hetzelfde als dagelijks.	10.26
Ank. Wellington v	10.56	7.15	8.57		10.41
Vert. do.	11.6	..	9.10		10.47
Hermon	11.57	..	9.58		11.25
	n.m.				
Piketberg Weg	0.40	..	10.32		11.51
					v.m.
Tulbagh Weg	1.8	..	10.54		0.6
Ceres Weg	1.55	..	11.31		0.36
Breederivier	2.20	..	..		0.57
			v.m.		
Goudini Weg	2.50	..	0.22		1.20
Aank. Worcester v	3.15	..	0.45		1.40
Vert. do.	3.45	..	0.55		1.55
Hexrivier	4.40	..	1.45		..
Hexrivier Oost	5.25	..	2.17		2.55
Triangle	7.0	..	3.56		4.15
Ank. Touwsrivier v	7.50	..	4.40		4.55
Vert. do.	..	..	5.5		5.0
Constable s	..	..	6.5		..
Matjesfontein v	..	..	7.5		6.40
Vert. do.	..	..	7.45		6.42
Laingsburg	..	..	8.43		7.37
Grootfontein v	..	..	10.10		8.56
Prins Albert Weg	..	..	11.43		10.13
			n.m.		
Fraserburg Weg v	..	...	1.15		11.25
					n.m.
Ak. Beaufort West v	..	..	3.55		1.35
Vert. do.	..	..	4.30		1.45
Rhenosterkop s	..	..	5.35		2.37
Nels Poort	..	..	6.34		3.18
Drie Zusters	..	..	7.39		4.5
Biesjes Poort	..	..	9.5		5.9
Victoria West Weg	..	..	10.10		5.54
Braak Poort	..	..	10.55		6.27
Richmond Weg	..	..	12.0		7.14
			v.m.		
Deelfontein s	..	..	1.10		8.11
Mijnfontein	..	..	1.40		8.36
Ak. De Aar Junc. v	..	..	2.40		9.21
Vert. do.	..	..	3.6		9.40
Houtkraal	..	..	4.10		10.37
Potfontein	..	..	4.50		11.11
Pauwpan s	..	..	5.25		11.39
					v.m.
Kraankuil s	..	..	5.55		0.9
Ak. Oranjerivier v	..	..	6.35		0.42
Vert. do.	..	..	7.15		0.52
Witteputs s	..	..	7.54		1.24
Belmont	..	..	8.27		1.53
Graspan s	..	..	8.50		2.13
Honingnestkloof s	..	..	9.19		2.37
Modderrivier	..	..	10.0		3.10
Spijtfontein s	..	..	10.42		3.50
Beaconsfield	..	..	11.20		4.25
Aank. Kimberley v	..	..	11.30		4.35

KIMBERLEY NAAR KAAPSTAD.

STATIES.	Dingsdag 1ste Klasse.	Woensdag 1ste Klasse.	Dagelijks	Dagelijks	Dagelijks
Vertrek van	v.m.			n.m.	
Kimberley v	6.0	..	..	2.0	
Beaconsfield	6.13	..	..	2.14	
Spijtfontein s	6.40	..	...	2.45	
Modderrivier	7.8	..	..	3.17	
Honingnestkloof s	7.41	..	..	3.55	
Graspan s	8.6	..	..	4.24	
Belmont	8.28	..	..	4.51	
Witteputs s	8.52	..	..	5.17	
Aank. Oranjeriv. v	9.19	..	..	5.49	
Vertrek do	9.39	..	..	6.9	
Kraankuil s	10.14	..	..	6.50	
Pauw Pan s	10.44	..	..	7.26	
Potfontein s	11.16	..	..	8.5	
Houtkraal	11.49	..	..	8.45	
	n.m.				
Aank D. Aar Junc. v	0.34			9.35	
Vertrek do	0.54			10.10	
Mijnfontein s	1.42			11.15	
Deelfontein s	2.11			12.0	
				v.m.	
Richmond Weg	3.0			1.20	
Braak Poort s	3.45			2.20	
Victoria West Weg	4.24			3.20	
Biesjespoort s	5.9			4.20	
Drie Zusters s	5.49			5.10	
Nels Poort	6.35			6.19	
Rhenosterkop s	7.6			7.9	
Aank Beauft. W. v	7.55			8.10	
Vertrek do	8.0			8.45	
Letjesbosch s	..			10.0	
Aank Fraserbg W v	10.10			11.15	
Vertrek do	10.12			11.20	
				n.m.	
Prins Albert Weg	11.24	..	..	0.56	
		v.m.			
Grootfontein v	..	0.55	...	2.50	Dagelijks van af Wellington na Stellenbosch.
Laingsburg	..	2.1	..	4.12	
Matjesfontein r	..	3.5	..	5.27	
Vertrek do	..	3.6	..	6.10	
Constabel	..	..	..	7.35	
Aank. Touws Riv. v	..	5.5	..	8.25	
			v.m.		
Vertrek do	..	5.10	6.2	8 45	
Triangle	..	6.0	7.0	9.46	
Hex Rivier Oost	..	7.1	8.30	11.16	
Hex Rivier	..	..	8.50	11.33	
				v.m.	
Aank Worcester v	..	7.5?	9.35	0 20	
Vertrek do	..	8.0	9.50	0.46	
Goudini Weg	..	..	10.20	1.20	
Breede Rivier s	..	..	10.50	1.46	
Ceres Weg	..	9.6	11.25	2.17	
			n.m.		
Tulbagh Weg	..	9.31	0.3	2.52	
Piketberg Weg	..	9.47	0.33	3.22	
Hermon	..	..	1.10	3.58	
Aank Wellington v	..	10.53	2.0	4.48	v.m
Vertrek do	..	11.0	2.10	5.0	6.0
Lady Grey Brug	..	11.17	2.28	5.20	6.21
Paarl	..	11.26	2.38	5.3	6.32
Klapmuts	..	..	2.58	5.5	6.55
Mulders Vlei Junctie	..	..	3.8	..	7.9
Kraaifontein				6.29	
Durban Weg Junctie	..	..	4.39	6.54	8.40
Maitland	..	n.m.	5.0	7.18	9.4
Zout Rivier Junctie	..	0.49	5.6	7.27	9.11
Woodstock			5.10	7.31	9.16
Aank. Kaapstad	..	0.55	5.15	7.35	9.2

☞ Passagiers voor staties tusschen Kaapstad en Worcester (inclusis) worden niet vervoerd met den sneltrein van Donderdag avond te 8.45.

* Zie onder voor de Stellenbossche en de Malmesburysche Taklijn.

Bij de plaatsen waar de letter s staat houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn, en aan de Stations waarbij de letter v staat kan men ververschingen bekomen.

Van De Aar naar Kimberley loopen heen en terug nog andere Treinen in verband met de Port Elizabeth lijn.

MALMESBURYSCHE TAKLIJN.

HEEN.	v.m.	n.m.	TERUG.	v.m.	n.m.
Vertrek Kaapstad	7.50	3.50	Vertrek van Malmesbury	6.15	2.5
Durbanweg Aank	8.30	4.30	Kalabaskraal	6.47	2.45
Durbanweg Vert	8.40	4.40	Klipheuvel	7.22	3.26
Kraaifontein	9.9	5.9	*Kraaifontein*	7.57	4.3
Klipheuvel	9.47	5.44	Durbanweg Aank	8.20	4.2
Kalabaskraal	10.21	6.15	Durbanweg Vert	8.40	4.3
Aankomst Malmesbury	10.50	6.45	Aankomst Kaapstad	9.20	5.1

STELLENBOSSCHE TAKLIJN.

HEEN.	v.m.	n.m.	TERUG.	v.m.	n.m.	v.m. Alleen Zondag.
Vertrek Kaapstad	7.50	3.50	Vertrek Mulders Vlei	7.9	3.9	6.11
Durbanweg Aank	8.30	4.30	Stellenbosch	7.32	3.32	6.39
Durbanweg Vert	8.35	4.35	*Boemans Crossing*	..	..	...
Kuils Rivier	8.44	4.44	Vredenburg	7.46	3.46	6.46
Eerste Rivier	9.0	5.0	Lynedoch	7.54	3.54	6.55
Lynedoch	9.9	5.9	Eerste Rivier	8.8	4.8	7.6
Vredenburg	9.18	5.20	Kuilsrivier	8.25	4.25	7.25
Boeman's Crossing	..	..	Durbanweg Aank	8.35	4.34	7 35
Stellenbosch	9.36	.40	Durbanweg Vert	8.40	4.39	7 37
Aankomst Mulders Vlei	9.56	6.0	Aankomst Kaapstad	9.20	5.15	8.15

Bij de plaatsen in cursief houdt de trein alleen stil als er passagiers zijn.

VROEGEMARKT.

Van 11 Mei.

	£	s.	d.		£	s	d
Aardappelen, per mud ...	0	13	10	—	0	19	6
Appelen, per 100 ...	0	1	3½	—	0	14	6
Boter, per lb. ...	0	1	4½	—	0	2	7
Bloemkool ...	0	0	3½	—	0	0	5
Boonen, per mud ...	1	0	6	—	1	4	3
Eijeren, per 100 ...	0	14	6	—	0	16	3
Eenden, per stuk ...	0	2	0	—	0	2	0
Hoenders ...	0	0	10	—	0	1	4
Kool, per stuk ...	0	0	0½	—	0	0	1½
Kweeperen, per 100 ...	0	1	6	—	0	2	10
Koorn per mud ...	0	16	0	—	0	16	0
Kaffer Waterlemoen ...	0	0	3½	—	0	0	4½
Konijnen, per stuk ...	0	0	7	—	0	0	7
Limoenen, per 100 ...	0	3	0	—	0	3	0
Mielies, per mud ...	0	13	0	—	0	13	0
Peren, per 100 ...	0	2	9	—	0	3	7
Pompoenen, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	5
Patatas, per mud ...	0	5	0	—	0	5	1
Rapen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Selderij, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Uijen, per mud ...	0	7	4	—	0	9	1
Wortelen, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Watermeloen, per stuk ...	0	0	3½	—	0	0	4½

4 Wagens en 29 Karren.

NIEUWE MARKT.

Van 11 tot 13 Mei.

	£	s.	d.		£	s.	d
Aardappelen, per mud	0	14	3	—	0	16	0
Appelen, per 100 ...	0	1	7	—	0	4	5
Beet, per bos ...	0	0	1	—	0	0	1
Bloemkool, per stuk ...	0	0	2½	—	0	0	2½
Boter, per lb. ...	0	1	6	—	0	2	10
Boonen, per mud ...	1	2	6	—	1	2	6
Duiven, per paar ...	0	0	9	—	0	0	10
Eijeren, per 100 ...	0	14	6	—	0	14	7
Eenden, per stuk ...	0	1	3	—	0	2	11½
Erwten, gr., per zak ...	0	3	2	—	0	3	2
Gd. Abrikozen, per lb ...	0	0	3	—	0	0	3
Guavas, per 100 ...	0	1	5	—	0	4	4
Ganzen, per stuk ...	0	1	7	—	0	2	6
Hoenders, per stuk ...	0	0	9	—	0	1	8
Kool, per stuk ...	0	0	1½	—	0	0	1½
Kalkoenen, per stuk ...	0	5	0	—	0	5	0
Limoenen, per 100 ...	0	4	0	—	0	4	0
Mispels, per 100...	0	0	5½	—	0	0	7
Patatas, per mud ...	0	6	11	—	0	7	9
Pijnappelen, per stuk ...	0	0	2½	—	0	0	4½
Pompoenen, per stuk ...	0	0	4	—	0	0	5
Peterselie, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Peren, per 100 ...	0	1	9	—	0	3	10
Speenvarkens, per stuk...	0	2	10	—	0	3	9
Selderij, per bos ...	0	0	0½	—	0	0	0½
Uijen, per mud ...	0	5	6	—	0	8	0
Watermeloen, (Kaffer) ...	0	0	8	—	0	1	1
Watermeloenen ...	0	0	2½	—	0	0	2½

GETIJTAFEL VOOR TAFELBAAI.

MEI 1889.

MAANSVERANDERINGEN.

Eerste Kw., 8 Mei, 7.56 n.m. | Laatste Kw, 21 Mei, 11.7 n.m
Volle Maan, 15 Mei, 7.56 n.m. | Nieuwe Mn, 29 Mei, 6.34 v.m.

DATUM.	HOOG WATER. V.M.	HOOG WATER. N.M.	LAAG WATER. V.M.	LAAG WATER. N.M.
	u m	u m	u m	u m
1 Woensdag	3 2	3 18	9 10	9 26
2 Donderdag	3 34	3 50	9 42	9 58
3 Vrijdag	4 6	4 24	10 15	10 33
4 Zaturdag	4 42	5 0	10 51	11 11
5 Zondag	5 21	5 42	11 32	11 54
6 Maandag	6 6	6 32	— —	0 19
7 Dingsdag	7 3	7 36	0 48	1 20
8 Woensdag	8 15	8 55	1 56	2 35
9 Donderdag	9 30	10 17	3 15	3 56
10 Vrijdag	10 52	11 23	4 35	5 8
11 Zaturdag	11 51	— —	5 37	6 3
12 Zondag	0 15	0 38	6 27	6 49
13 Maandag	1 0	1 20	7 10	7 31
14 Dingsdag	1 41	2 0	7 51	8 10
15 Woensdag	2 20	2 40	8 30	8 51
16 Donderdag	3 1	3 22	9 12	9 33
17 Vrijdag	3 44	4 6	9 55	10 18
18 Zaturdag	4 29	4 54	10 42	11 6
19 Zondag	5 18	5 45	11 32	11 59
20 Maandag	6 13	6 47	— —	0 30
21 Dingsdag	7 22	8 2	1 5	1 42
22 Woensdag	8 44	9 27	2 23	3 6
23 Donderdag	10 7	10 43	3 47	4 25
24 Vrijdag	11 11	11 39	4 57	5 25
25 Zaturdag	— —	0 2	5 51	6 13
26 Zondag	0 24	0 43	6 34	6 52
27 Maandag	1 1	1 18	7 10	7 27
28 Dingsdag	1 35	1 51	7 43	8 0
29 Woensdag	2 8	2 24	8 16	8 32
30 Donderdag	2 40	2 56	8 48	9 5
31 Vrijdag	3 13	3 30	9 22	9 39

DOOR HET GEBRUIK

Van Ayer's Pillen zult gij het gestel verlichten van al de kiemen van ziekte die langzaam maar zeker de gezondheid ondermijnen. Zij zijn zacht doch vorschend, op gezonde wijze de afscheidende en ontlastingsorganen aanzettende. Zij zijn enkel uit plantaardige bestanddeelen zaamgesteld, en gevolgelijk vrij van alle berispelijke hoedanigheden die in andere Pillen gevonden worden.

AYER'S PILLEN

zijn verzuikerd en aangenaam voor oog en smaak. Als men de dosis verdeelt volgens de aanwijzingen die elk pakje vergezellen dan mogen deze Pillen met VOLKOMEN VEILIGHEID aan patienten van allerlei ouderdom toegediend worden. Als een Pil na den eten, genomen met het doel om de vertering te bevorderen, zijn zij van groot nut en als zoodanig zijn zij grootelijks in gebruik over geheel Europa, Amerika en al de landen der beschaafde wereld. Voor

Verstopping en Hardlijvigheid,

Indigestie, Dyspepsia, Galzucht, Hoofdpijn, een Vulle Maag, Verlies van Eetlust, Leverziekten, en Nierenziekten zijn Ayer's Pillen onwaardeerbaar en in elk huisgezin zouden zij aan hand zijn in geval van voorkomende noodzakelijkheid.

GEPREPAREERD DOOR

Dr. J. C. AYER & Co., Lowell, Mass., U.S.A.

Verkrijgbaar bij Drogisten en Medicijnhandelaars.

George Findlay & Co.,

BIEDEN THANS AAN TEGEN LAGE PRIJZEN,

Brandrams Beste Bloem van Zwavel B.B.

Wagen en Kar Assen
Wingerd Schoffels en Graven
Koperen Distilleerketel—Helmen en en Bodemen
Tinnen Pijp, Tinnen Platen
Tuigen Belegsels, Kar toebehoorselen
Amerikaansche en Engelsche Snijmachines
Wijnpompen, Gomelastieke Zuig- en Pers Pijpen.

Kar Veeren, Staaf IJzer
Wiegvormige Seizen, Sikkels, Seissteenen
Bladkoper
Kopersoldeersel, Baar Tin
Vernissen, Verven en Oliën
Karnen, Geëmailleerde Melkkannen
Koperen "Racking" Kranen
Schapen Dip, Steenzout.

HEININGDRAAD van alle SOORTEN, HEINING STANDAARDS, "Straining" PILLAREN en SCHROEVEN, GEGALVANISEERDE DRAADNET.

IJzer Pakhuizen, Gravestraat,

KAAPSTAD.

De Zuid-Afrikaan.

DINGSDAG, 14 MEI 1889.

NATUURLIJKE ONTWIKKELING.

TOEN, eenige jaren geleden, zoowel de ontwapeningspolitiek van het eerste Ministerie Sprigg als de Z. A. Confederatie politiek van Sir Bartle Frere verongelukt was, omdat men beide had doorgedreven zonder naar eisch op de hier bestaande omstandigheden te letten, toen was het zoo onnatuurlijk niet dat de heer Merriman er op roemde dat het Ministerie Scanlen, waar hij de hersendrager van was, in het geheel geen politiek had, en er zich net maar op toelegde om hier en daar iets goeds tot stand te brengen. Toch moet iedereen gevoelen dat een Regering zonder eigen politiek op den duur niet deugt, en wil men hiervan een bewijs, dan kan men dit juist in de geschiedenis van het Ministerie Scanlen vinden, dat zonder eigen politiek het bewind aanvaardende en voerende, ten slotte als van zelf tot een zeer besliste maar tevens zoo verkeerde politiek geraakte dat het door den uitslag der verkiezingen van 1883—84 gedwongen werd zijn zetel te ontruimen. Een Ministerie *moet*, als het zijn pligt wil vervullen, een politiek hebben, en die politiek is al of niet de regte naar mate zij al of niet strekt om de natuurlijke ontwikkeling der lands- en volkstoestanden te bevorderen. Wat die natuurlijke ontwikkeling is, daar kan natuurlijk tot op zekere hoogte verschil van gevoelen over bestaan. Toch wordt het in den regel als bij instinct gevoeld waar de regte en waar de verkeerde weg in politieke zaken wordt ingeslagen; en terwijl in Europa de vraag of men regt of verkeerd gaat met kwesties van het hoogste gewigt zamenhangt, die zich met de gebrekkige kennis aan het menschdom eigen moeijelijk laten oplossen, laat zij zich, in Z. Afrika ligter beantwoorden.

De laatste daad onzer tegenwoordige Regering—haar aanbod om den bouw der Spoorweglijn door den Oranje Vrijstaat op voorwaarden te ondernemen die voor de Vrijstaatsche Regering en bevolking uiterst voordeelig zijn,—is althans hier ter stede met algemeene goedkeuring vernomen, en zij is dan ook werkelijk het gevolg eener zuivere en welberekende politiek. Schijnbaar moge er hier en daar strijd bestaan tusschen Kaapsche en Natalsche, Koloniale en Republikeinsche belangen, maar in der daad hebben alle Kolonisten van Z. Afrika, om het even wat hun taal en landaard en wat de regeringsvorm hunner Staten is, hetzelfde belang, en de Regering welker politiek het duidelijkst toont dat zij dit inziet, is ongetwijfeld op den regten weg. Met haar aanbod om den Vrijstaatschen Spoorweg onder voorwaarden te bouwen, te onderhouden en te exploiteren die, zonder haar zelve te schaden, voor den Vrijstaat zeer voordeelig zijn, heeft de Kaapkolonie Natal noch de Z. A. Republiek een vlieg afgevangen, maar wel heeft zij getoond de bestaande gemeenschap van belang tusschen de Z. Afrikaansche Staten ten volle te begrijpen; en al moge men welligt hier en daar twijfel vernemen of zij niet met verkeerde bedoelingen handelt, toch gelooven wij dat hetgeen zij in deze zaak verrigt heeft haar op den duur overal in Z. Afrika tot lof zal worden toegerekend. Maar Z. Afrika, schoon strevende naar de zelfstandigheid die door menig gedeelte van het Britsche Rijk reeds bereikt is, verkeert nog te zeer in een toestand van afhankelijkheid van den vreemde, om zeker te zijn van die geleidelijke en natuurlijke ontwikkeling zonder welke de zaken er niet kunnen regt komen. Men zie slechts het gebeurde met de Spoorwegverbindtenis tusschen Pretoria en Delagoa Baai. De bezwaren waar de op zich zelf zeer juiste politiek van President Kruger meê te kampen heeft, zijn louter het gevolg van de noodzakelijkheid om zich, in het ten uitvoer leggen dier politiek, van vreemde hulp te bedienen. En het is waarlijk niet alleen in de zaak van den Transvaalschen Spoorweg dat men hier met vreemden invloed te kampen heeft, die hier kwaad sticht door de natuurlijke ontwikkeling der zaken te belemmeren. De Kaapkolonie en Natal hebben er evenveel bezwaar door.

Natal zullen wij intusschen thans daarlaten, en ons tot de bezwaren der Kaapkolonie beperken. Sir Hercules Robinson schetste, op het hem geboden afscheidsmaal, een ontwikkeling der zaken alhier waar zijn Eerste Minister zijn goedkeuring aan bleek te hechten en waar ook wij gaarne in zullen berusten als zij niet gestoord wordt. Het Britsche Rijk, zeide hij, neemt, tot het ten uitvoer leggen eener voortschrijdende politiek, maatregelen die buiten de bevoegdheid der Kaapkolonie liggen, maar die deze op den duur ten goede zullen strekken, en waartoe zij, waar het pas geeft, behoort meê te werken. Dit klinkt niet slechts mooi, maar er zit ook een gezonde zin in. Dat echter "welmeenende maar slecht onderrigte lieden" in Engeland een anderen en verkeerden weg op willen, dat erkent Z. Excellentie, en zoo als de zaken thans staan is het volstrekt niet onmogelijk dat de Rijksregering voor een openbare meening waar die lieden den toon aan geven, nog verder dan thans zal moeten wijken. Dit moge men bejammeren, maar het is een natuurlijk gevolg van toestanden waarin het Rijk hier eigen regtstreeksche verantwoordelijkheid op zich neemt. Die verantwoordelijkheid is door de Rijksregering vergroot door haar besluit omtrent den "kring van invloed." Daarlatende in hoe ver dit besluit door omstandigheden geregtvaardigd werd—want daarvan weet men hier in de Kolonie het regte niet,—dan heeft het toch stellig gestrekt om op de goede verstandhouding met de Z. A. Republiek inbreuk te maken; en ziet men hoe Kol. Carrington het waagt om, als ware hij Gouverneur en Hooge Commissaris, namens Engeland een hoogen toon aan te slaan, en hoe hij blijkbaar zich reeds verheugt in het vooruitzigt om de "Boers" te vernederen, dan heeft men alle reden tot bezorgdheid. Intusschen is het zeer mogelijk dat ook die bezorgdheid, althans zoo Sir H. Robinson hier op nieuw de teugels van het bewind aanvaardt, zal blijken ongegrond te zijn. Wat een derde punt betreft — de vorming der Britsche Maatschappij die onder leiding van den heer Rhodes, de landen binnen de kring van invloed zal beheerschen en in orde brengen,—schorsen wij ons oordeel op tot wij er meer van weten. Dit echter weten wij dat als, door die Maatschappij, op eigen gelegenheid een Spoorweg van Kimberley Noordwaarts wordt aangelegd, niet slechts de Kaapkolonie al de vrucht zal verliezen van de verstandige politiek door hare Regering in den laatsten tijd tegenover de Republieken gevolgd, maar ook, wat erger is, aan die zamenwerking tusschen de verschillende Staten van Z. Afrika perk zal worden gesteld die voor de natuurlijke ontwikkeling der zaken van ons werelddeel volstrekt noodig is.

Het is hier dat President Kruger, als hoofd der Z. A. Republiek, hulp kan verleenen. Dat wij en andere Kolonisten tegen den aanleg van den Spoorweg van Kimberley Noordwaarts zijn, ook al geschiedt zij zonder eenigen last of risico voor de Kolonisten, dat is omdat wij het van het uiterste belang achten om de door ons vermelde zamenwerking te handhaven, en omdat wij zeer goed weten dat de Republieken, om gegronde redenen, voor het oogenblik tegen de linie zijn die de heer Rhodes heet te willen aanleggen. Wat wij, in het belang van Z. Afrika, verlangen is dat President Kruger de partij in de Kolonie die het wel meent met de Republieken, te gemoet komt en kracht bijzet in plaats van ze te verzwakken. Wat Macaulay van de Whigs en Tories in Engeland zeide, geldt ook van de Kaapkolonie. Men heeft hier jingo's; men heeft opregte Afrikaners die weten wat zij willen; maar het grooter deel der Kolonisten voegt zich steeds bij de eene of andere partij, naar mate de door haar aanbevolen maatregelen voor het oogenblik de beste schijnen. Onze wensch houdt niets in wat de Z. A. Republiek tot nadeel kan strekken, of wat haren President aan het verwijt zou blootstellen van zich niet gelijk te blijven. Wij willen van hem geen verzaking van zijn politiek ten opzigte van den Delagoa Baai Spoorweg; wij willen geen Volksraadsbesluit dat aansluiting der Z. A. Republiek aan het Tolverbond in het vooruitzigt stelt; wij willen evenmin intrekking van zijn verzet tegen Spoorwegverlenging, hetzij van Kimberley of van Bloemfontein, tot aan Vaalrivier. Dat alles zijn zaken van later. Voor het oogenblik komt alles er op aan of hij de Kolonie, nu zij de Bloemfonteinsche linie boven die van Kimberley naar Warrenton verkiest, vrijen invoer harer eigene produkten en fabrikaten, volgens de afspraak van 1887, in zijn land wil toestaan, natuurlijk met dien verstande dat hij het regt behoudt om, met kennisgeving van zeg zes maanden te voren, dien vrijen invoer weder op te heffen. Doet hij dit bij tijds, dan zal het niet moeijelijk zijn om in het Kaapsche Parlement een meerderheid te vinden die het aanleggen van Spoorwegen voor het openbaar vervoer, zonder uitdrukkelijke goedkeuring van Regering of Parlement, onmogelijk maakt. Stelt hij, voor het toestaan van dien vrijen invoer, voorwaarden die de Kolonie niet kan aannemen zonder haar belang en hare eer te kort te doen, dan zal hij de partij die de natuurlijke ontwikkeling der dingen en dus zamenwerking met de Republieken wil zoo verzwakken, dat zij bitter weinig kans behoudt het te winnen. Is de zamenwerking slechts van één kant dan *moet* zij mislukken, en wij vertrouwen dat President Kruger niet de oorzaak dier mislukking zal willen zijn.

'T EEN EN ANDER.

TE Richmond heeft de aldaar gehouden openbare vergadering, met zich voor een Spoorwegverlenging van Graaff-Reinet derwaarts verklaren, tevens een amendement doen vallen dat aan een linie van Victoria West Statie over Richmond N. O. waarts de voorkeur gaf. Tot ons genoegen zien wij intusschen dat de *Era* dit toeschrijft aan de wijze waarop de zaak is voorgebragt, en verklaart dat als men de beide liniën aanlegt en Richmond tot het punt maakt waar zij moeten zamenkomen, dit de beste regeling zal zijn. Zoo scheen het, met het oog op de kaart, ook ons, maar onze Richmondsche tijdgenoot heeft dit voor dat hij beter gelegenheid heeft tot kennis van het land waar de beoogde Spoorwegen moeten doorloopen

Een opmerking van Dr. Te Water, te Graaff-Reinet, omtrent den zin voor zelfstandigheid die in de Australische Koloniën heerscht, brengt de *Graaff-Reinet Advertiser* tot de opmerking dat hij heel wat Australische bladen ziet, maar er nooit het streven heeft gevonden om in Australië den invloed der Rijksregering tot nul te verlagen. Dit gelooven wij gaarne, en wel om de eenvoudige reden dat die invloed er reeds op nul staat, en dat men niet pleegt te streven naar hetgeen men reeds heeft. In de zelfbesturende Koloniën van Australië doet zich bijna geen enkele kwestie voor waar de Rijksregering zich meê kan bemoeijen, en in de dagen toen zij er nog bemoeizucht aan den dag legde, welligt een losse tien jaren geleden, verklaarde een ex-Procureur-Generaal eener Australische Kolonie aan een vergadering van het "Royal Colonial Institute," waar niemand het waagde hem tegen te spreken, dat in zijn land menigten depêches van het Ministerie van Koloniën ontvangen werden, om terstond na de lezing in de snippermand te gaan. Hier in Z. Afrika zijn de toestanden anders, en vandaar dat men dikwijls genoodzaakt is ze op andere wijze te bespreken dan voor de zenuwen van onzen Graaff-Reinetschen tijdgenoot goed is.

In de *Cape Argus* vinden wij een betoog over de noodzakelijkheid van een Oppositie, steeds gereed om het bewind in handen te nemen als het Ministerie aftreedt, en dit betoog wordt gevolgd door een uitvoerige uiteenzetting van het feit dat er hier thans geen Oppositie bestaat die wat waard is, en dat het beetje Oppositie dat men heeft, wegens gebrek aan een aanvoerder zonder organisatie is.t Het eerste geven wij, met het oog op de omstandigheden der Kolonie, geenszins toe, maar wij willen ons thans aan geen betoog over dit punt wagen. Wat het laatste betreft erkennen wij gaarne dat Sir T. Scanlen eenige der gaven mist die in een aanvoerder noodig zijn, en even gaarne gelooven wij onzen tijdgenoot als deze beweert, dat om verschillende redenen een aantal andere leden der Wetgevende Vergadering, zooals de hh. Hofmeyr, Rhodes, Merriman, Fuller, Sauer en Vintcent, niet in aanmerking kunnen komen voor het vakante aanvoerderschap. Betoogt dan ten slotte de *Cape Argus* dat de eenige man die overblijft de heer Innes is, en dat deze het aanvoerderschap der Oppositie moet aanvaarden, dan zijn wij het hierin minder met hem oneens dan men uit sommige onzer vroegere aanmerkingen op gemelden heer welligt zal afleiden. Integendeel, wij zullen den heer Innes daarom gaarne aan het hoofd der Oppositie zien omdat deze dan juist wordt wat wij haar verlangen te zien: een klein hoopke philanthropen en beginselruiters, waar geen verstandig mensch de leiding der zaken aan zou willen toevertrouwen.

HISTORISCH OVERZIGT.

De Volksraden der beide Republieken zijn op 6 dezer geopend. Van de openingsrede van President Reitz zal men al wat van algemeen belang is elders vinden. President Kruger's rede was kort en zeer onbeduidend, daar hij, buiten een plan van een Spoorweg Pretoria-Johannesburg en een wijziging der Goudwetten, geen enkelen maatregel van belang met name noemde dien de Regering aan den Volksraad zou voorleggen, niet eenmaal de Tweekamerwet. Slechts bleek het dat Mr Leyds als Staatssecretaris, Mr. Krause als Staatsprocureur beëedigd waren en dat de heer Max Wintervelt tot Consul Generaal der Z A. Republiek in Duitschland was aangesteld. Van hetgeen op den dag der opening te Pretoria geschied is zal men elders iets vinden. Van de verrigtingen van den Volksraad weet men, per telegraaf, nog niets van belang, behalve dat een Commissie tot wijziging der Goudwetten, door President Kruger verlangd, werkelijk is aangesteld.

Meer is er van den Vrijstaatschen Volksraad te melden. Als naar gewoonte nam deze eerst de rede van den Staatspresident paragraafsgewijze in behandeling. Eenstemmig besloot men de zaak der Potchefstroomsche verdragen, waar vrij veel verschil van gevoelen over heeft te bestaan, tot 17 dezer uit te stellen, maar reeds in de morgenzitting na de opening werd het Tolverbond met de Kaapkolonie, op voorstel van den heer Fischer, afgevaardigde bij beide Conferenties over de zaak, met groote meerderheid—28 tegen 10—aangenomen, iets wat natuurlijk hier te lande, en waarlijk niet alleen in Regeringskringen, met vreugde vernomen werd. Aan den Staatspresident werd, op zijn verzoek, een Commissie uit den Volksraad toegevoegd tot regeling van de plekken waar men aan de grenzen douanes zou moeten oprigten.

Voor zoo ver men uit de Natalsche bladen kan oordeelen werd in Natal een zoo snelle zege der Vrijstaatsche Regeringspolitiek niet verwacht. Op den dag van de opening der Volksraadszittingen werd in den Wetgevenden Raad van Natal een voorstel gedaan, strekkende om de Bloemfonteinsche Conventie over het Tolverbond voor Natal onaannemelijk te verklaren, en lof toe te zwaaijen aan den voorslag ter Conferentie door den heer Binns te berde gebragt, als voor de Binnenstaten in allen deele billijk. De Regering had vroeger tot een schikking geraden, maar gaf thans te kennen dat zij zich met het voorstel vereenigde, daar zij sedert inlichtingen had bekomen waaruit het haar bleek dat zulk een schikking—een waarbij het tarief van het Tolverbond verlaagd zou worden,— niet te bekomen was. Een paar Raadsleden bleken het voorstel, dat zich grondde op de onbillijkheid om Natal tot een onnoodige verlaging van invoerregten te willen dwingen, voorbarig te achten, want aan een openbare meening die als bij verrassing uitspraak had gedaan, kon men niet hechten. De heer Escombe, een hoofdwoordvoerder der partij die Verantwoordelijk Bestuur wil, bestreed dit, er op wijzende dat de Natalsche Spoorwegen genoeg inkomen leverden om nieuwe belastingen onnoodig te maken, en op zijn aandringen, zoowel als dat der Regering, werd in den zin van het voorstel een eenstemmig besluit genomen. De heer Robinson, wiens invloed dien van den heer Escombe evenaart en die in 1887 Natal ter Kaapstadsche Conferentie vertegenwoordigde, woonde de vergadering niet bij, maar uit zijn blad ziet men dat hij zich met het genomen besluit vereenigt. Van het genomen besluit, waar een goedkeuring van het plan der Regering mee gepaard ging om met den Spoorweg tot de Vrijstaatsche grenzen terstond te beginnen, werd de Gouverneur uitgenoodigd telegrafische mededeeling aan den Gouverneur der Kaapkolonie en aan President Reitz te doen.

Wat onze Gouverneur — Generaal Smyth is op den dag na Sir H. Robinson's vertrek voor de waarneming van dit ambt beëedigd,—hierop geantwoord heeft, dat is niet bekend gesteld, maar het laat zich zeer ligt bevroeden. President Reitz gaf een antwoord in de beleefdst mogelijke uitdrukkingen, ten effekte dat de Volksraad de Conventie omtrent het Tolverbond aangenomen had, en het dus voor hem, Reitz, noodig zou zijn om douanes aan de Natalsche grenzen te plaatsen, tenzij de Kaapkolonie en Natal zich over een schikking omtrent het tarief verstonden, zijnde hij er zeker van dat de Vrijstaat met elke schikking zou tevreden zijn waar de beide Koloniën het over eens werden. Verder drukte hij zijn dank uit voor het Natalsche Spoorwegplan.

Natal vleit zich blijkbaar met de gedachte dat het zijn Vrijstaatschen handel, die volgens de Natalsche afgevaardigden ter Bloemfonteinsche Conferentie reeds door Kaapsche concurrentie begon te lijden, kan missen mits het den Transvaalschen behoudt, en dezen zal het, deels om zijn ligging en deels om de bedrijvigheid die het ten toon spreidt, een heelen tijd behouden, tenzij de Z. A. Republiek tot het Tolverbond toetreedt, waar voor 's hands geen uitzigt op schijnt te bestaan. Geschiedt echter dit laatste—en op den duur zal het stellig geschieden,—dan zit er voor Natal niets anders op dan toe te geven. Achter het gedrag der Kaapkolonie in de zaak worden door de Natalezen allerlei slinksche streken gezocht om Natal van zijn regtmatigen handel te berooven, maar men schijnt er niet in te zien dat in landen waar de boerenbevolking den toon geeft, hooge invoerregten noodig zijn om de noodige middelen tot het voeren van het bestuur te bekomen, want regtstreeksche belastingen zijn bij de boeren niet gewild.

Denzelfden dag dat men hier het Vrijstaatsche besluit omtrent het Tolverbond vernam, bleek het insgelijks dat President Reitz, van wien het vroeger heette dat hij de tenders voor de Spoorwegconcessie aan den Volksraad ter keuze zou voorleggen, zelf zijn keus gedaan en de tender der Kaapsche Regering aangenomen had. In de Vrijstaatsche bladen vindt men nog weinig of niets over den indruk door dien tender op den Volksraad en het publiek gemaakt, maar de Koloniale Regering zorgde er voor dat de Kaapsche bladen reeds op 9 dezer den tender zelf, met een toelichtende nota van Kol. Schermbrucker, Com. van Op. Werken, publiek konden maken. Hier ter stede vinden tender en nota algemeenen bijval. De voorwaarden zijn uiterst voordeelig voor den Vrijstaat, maar juist daarom ook de regte voor de Kolonie. Bouw, onderhoud en exploitatie van den Spoorweg Norval's Pont Bloemfontein zullen door de Koloniale Regering op eigen risico worden ter hand genomen, en van de winsten die na aftrek der kosten overschieten zal de helft aan de Vrijstaatsche Regering worden afgestaan, zullende tevens de interest op de Spoorwegleening niet hooger mogen gerekend worden dan 4 p.c. De Vrijstaatsche Regering kan de geheele linie overnemen zoodra zij dit wil, mits dien verstande dat zij de kosten van aanbouw, rijtuigen, enz., betaalt, en dat, als zij ze naderhand weder af wil staan, de Kaapkolonie de voorkeur zal hebben. Eindelijk verbindt zich de Regering om met de geheele linie vóór 31 December 1890 gereed te zijn, zoodat zij, anders dan men in de Z. A. Republiek in Spoorwegkringen schijnt gemeend te hebben, zich zelve alle gelegenheid beneemt om door talmen met den aanleg van het lijntje Colesberg-Norval's Pont binnen de Kolonie, voor den aanleg van den Vrijstaatschen Spoorweg een verlenging van tijd te winnen die men in die kringen volstrekt noodzakelijk achtte. Trouwens, in de Kolonie wist men heel goed dat de positie van het Ministerie geen talmen toeliet. In de nota wordt er op gewezen dat de Vrijstaatsche Spoorweg moet geëxploiteerd worden in verband met het Koloniale Spoorwegstelsel; dat de Koloniale Regering in dezen niet, zoo als een Maatschappij of een particulier concessionaris, andere belangen heeft dan het publiek; en dat zij, door haar Spoorweg-personeel en hare ondervinding van Spoorwegzaken, alles veel gauwer, onkostbaarder en gemakkelijker doen kan dan anderen. Er waren nog vier andere tenders, waaronder één van de Ned. Transvaalsche Maatschappij.

De Koloniale Regering zou ongetwijfeld geen zoodanigen tender hebben ingezonden, zoo zij niet de overtuiging koesterde dat de Vrijstaatsche Spoorweg betalen zal. Dit laat zich ook moeijelijk betwijfelen, en evenmin is er twijfel aan of er zal, zoowel in de Z. A. Republiek als in den Vrijstaat, een sterke beweging voor een verlenging tot Vaalrivier plaats hebben, over welke rivier reeds nu door de beide Republieken bruggen zullen gebouwd worden. In de middelpunten der Transvaalsche gouddelverij, zoo als Johannesburg, vindt men het lastig buiten Spoorgemeenschap te zijn; in het Noorden van den Vrijstaat, juist in de buurt waar de Spoorweg Vaalrivier zou moeten naderen, begint de gouddelverij hoe langer hoe hoopvoller te lijken. Of daarom President Kruger, wat de kwestie van Spoorwegverbinding aangaat, van gevoelen veranderd is, dat blijft de vraag, en evenzeer blijft het de vraag hoe het met den Delagoa Baai Spoorweg staat. Door den dood van Kol. McMurdo heeft Z. Afrika een lastigen vijand minder, maar wie zegt dat in zijn plaats niet een nog gevaarlijker zal optreden? Slechts als de Portugeesche Regering zich flink houdt, en den Spoorweg naast zoodra zij hiertoe regt heeft—en dit zal binnen weinige weken het geval zijn,—is men dit bezwaar kwijt; maar uit een stuk over een ontworpen schikking tusschen Kol. McMurdo's Maatschappij en de Ned. Transvaalsche, hier in omloop gebragt maar in Engeland verschenen, lijkt het of de beide Maatschappijen er op uit zijn om de Z A Republiek tot haar eigen voordeel de wet te stellen, en onzes inziens zou de Republiek verstandig handelen met de Nederlandsche Maatschappij, die het haar niet als een Engelsche lastig kan maken, zoo gauw mogelijk over boord te gooijen, en zelve voor den bouw harer eigene Spoorwegen te zorgen.

In de vorige Parlementszitting alhier werd President Kruger's Spoorwegpolitiek verdedigd, en het plan om, tegen diens wil, de linie Kimberley-Warrenton te bouwen bestreden, door den heer Cecil Rhodes, M.L.A., vroeger gedurende een zeer korten tijd Thesaurier der Kaapkolonie, maar sedert meer nog dan door zijn aandeel aan de Kaapsche politiek,—dat niet gering is,—bekend door zijn finantiëele ondernemingen, aan de Diamant- en Goudvelden. Door zijn toedoen zijn de voornaamste diamantmijnen in de Kolonie onder één bestuur gebragt; hij zit achter de mijnconcessie die door den Matabele Koning aan den heer Rudd zal zijn gegund. Zijn raad van vroeger, dat de Kaapkolonie den Spoorweg in het Portugeesche gebied zou overnemen, kon wel ligt moeijelijk worden gevolgd, maar was op zich zelf niet verkeerd. Thans echter is de heer Rhodes, naar men uit Engeland verneemt, bezig met het organiseren eener Maatschappij waaraan hij, zoo als aan de Noord Borneo Maatschappij, het beheer van geheele landen wil laten opdragen, en dat wel juist van de Goudlanden benoorden de Z. A. Republiek. Het regte van dit plan is in Engeland waarschijnlijk beter bekend dan in Z. Afrika, maar het heet dat de bouw van een Spoorweglijn van Kimberley naar Mafeking, in het Noorden van Britsch Bechuanaland, en welligt verder Noordwaarts, er een deel van uitmaakt. Nu behoort het Zuidelijk gedeelte van het land waar die lijn door moet loopen, omstreeks 45 mijlen ver, aan de Kaapkolonie, maar al die grond behoort òf aan den heer Rhodes zelf of aan lieden die met hem dezelfde lijn trekken, en hij meent nu, naar men verneemt, dat dit hem in staat zal stellen om op eigen gelegenheid den Spoorweg aan te leggen, zonder dat de Koloniale Regering er zich in mengen kan. Over het regtspunt in verband hiermede schijnt verschil van gevoelen te bestaan, maar het is duidelijk dat de Kolonie niet kan toelaten dat door den bouw van den Spoorweg Kimberley-Warrenton de beide Republieken ten haren nadeele gestemd zullen worden, en als er twijfel bestaat omtrent haar regt om den Spoorwegbouw in kwestie te beletten, dan zal de twijfel door wetgeving uit den weg moeten worden geruimd.

Van de Wetten die door de Regering in de aanstaande Parlementszitting—zij begint reeds Maandag aanstaande,—zullen worden voorgelegd, is slechts één bekend gesteld, en dat wel een ellenlange over de Afdeelingsraden, die intusschen geen eigenlijk nieuwe beginselen van belang op dit punt invoert. Bij de behandeling dier Wet kan men heel wat amendementen van verschillende kanten verwachten, zoodat zij lang genoeg duren zal, maar de discussie er over zal niet al te opwekkelijk zijn. Niet weinig zal er voorvallen over Spoorwegkwesties, maar schoon de Regering op een haar hieromtrent gestelde vraag uit Graaff-Reinet een antwoord heeft gegeven dat toont dat zij de verlenging van Graaff-Reinet naar Richmond voor 's hands niet in haar plan zal opnemen, weet men van haar verdere plannen weinig. Ons zal het zeer verwonderen als in het Parlement een zeer grootsch plan van Spoorwegbouw doorgaat of zelfs wordt voorgesteld, schoon wij wel gelooven dat de Regering zich niet tot den Vrijstaatschen Spoorweg beperken maar ook ten gunste van sommige gedeelten der Kolonie, tot dus ver stiefmoederlijk behandeld, iets voorstellen zal.

De Grobler-zaak is, naar hetgeen beweerd wordt, door de Rijksregering niet, zoo als President Kruger wilde, aan Hoofdregters Sir J. H. de Villiers en Kotzé verwezen, maar op eigen gelegenheid uitgemaakt, en dat wel ten nadeele van het opperhoofd Khama, die £200 aan den heer Lottering, bij die gelegenheid gekwetst, en een pensioen van £200 's jaars aan mevr. de wed. Grobler zal moeten betalen. Daar tusschen deze schikking en den eisch door President Kruger zelf aan Khama gesteld eigenlijk geen onderscheid bestaat, koesteren wij de hoop dat hiermede deze zaak zal zijn afgedaan. Uit Swaziland is van den kant der aldaar woonachtige Engelschen een aanzoek aan de Rijksregering gezonden om over een wijziging in de Conventie van 1884 te onderhandelen, die de onafhankelijkheid van het land vaststelt, en het heet dat van den kant der boeren een dergelijk verzoek aan President Kruger is gerigt.

De markt in goudaandeelen blijft nog slap, zoo men rekent gedurende den winter op geen verbetering. Veel wordt gesproken van een ontdekking van petroleum. Omtrent Vrijstaatsche zaken is nog te melden dat een Wet om te beletten dat de werking van het Tolverbond schade zal lijden door te grooten invoer eer die werking aanvangt, voor de eerste maal gelezen is. In de Kaapkolonie staan, wat weder en dergelijke betreft, de zaken over het algemeen vrij goed, en het wordt van bevoegde zijde tegengesproken dat er onrust onder de Naturellen der Transkei heerscht. Een rapport van Prof. Mouillefert, die als Fransch deskundige in zake de phylloxera de Kolonie bezocht heeft, is in het licht verschenen, en komt daarop neder dat phylloxera

hier te lande nog meer kwaad kan doen dan in Europa, maar dat men hier de regte middelen er tegen genomen heeft en op den ingeslagen weg moet voortgaan.

De verkiezing van den heer Herholdt als lid van den Wetgevenden Raad voor den Middencirkel is thans eindelijk officiëel bekend gemaakt, en het blijkt dat het getal der op hem uitgebragte stemmen dat van zijn beide medekandidaten zamen te boven ging. De verkiezingen voor de vakante plaatsen in andere Cirkels trekken weinig de aandacht, en in den Westelijken zal welligt de heer G. P. Moodie, een man die sedert jaren niet in de Kolonie gewoond heeft, en er zich niet lang geleden heeft neergezet omdat hij, na heel wat geld in de Transvaalsche Goudvelden gemaakt te hebben, het leven op een buitengoed in de buurt der stad boven een verblijf elders verkiest, zonder oppositie inkomen. Met deze verwaarloozing van een zuiver politieke zaak gaat in het Westen, ook die van andere gepaard, daar de belangstelling in goudzaken die in andere kwesties schijnt weg te nemen; maar in het Midden en Oosten schenkt men althans de Spoorwegkwesties de noodige aandacht.

Kerkelijk nieuws van belang is er geen ander dan dat de Vrijstaatsche en Transvaalsche Synoden der Hollandsche Kerk met de Volksraadszittingen bijna gelijktijdig geopend zijn, en dat de "Gereformeerde" Synode der Kaapkolonie zich voor een landsondersteuning aan bijzondere scholen verklaard heeft waar in de Ned. Gereformeerde Kerk groote weêrstand aan wordt geboden.

GEBREK aan ruimte dwingt ons het vervolg der lezing van den heer Brownlee eerst in ons volgend nommer te doen verschijnen.

DE VRIJE APOTHEEK. — De Thesaurier erkent met dank de ontvangst van eene bijdrage van £2 2s., door den Ed. Heer J. A. Combrinck, M.L.C.

EEN MOOIJE STAMPERIJ.—De stamperij der Walhalla mijn, Barberton, heeft in de eerste maand 441½ ons goud uit 77 ton kwarts geleverd.

WOLFABRIEK. — Te Grahamstad is, onder beperkte verantwoordelijkheid, een Wol- en Lakenfabriek opgerigt die aan H. de Koningin haar naam ontleent.

ONGELUK AAN HET DOK.—Een dokwerker is, Zaturdag aan het werken zijnde, onder klippen geraakt die langs een helling op hem afrolden, en bij die gelegenheid is zijn been gebroken.

EEN BANKETRIF heet in het Westen der Kolonie te bestaan, en ten minste tien mijlen lang te zijn. Apotheker De Vries, die er monsters van bekomen heeft, bevindt dat er van 5 tot 10 wigtjes goud inzit.

DE VERKRACHTINGSZAAK TE VICTORIA WEST.—De *Nieuwsbode* verneemt dat de Proc. Generaal weigert in deze zaak—die tegen den heer Josia P. C. Loots—een vervolging in te stellen.

TAALKENNIS.—Het minimum van taalkennis, toont zeker wel iemand die in een woord evenveel fouten maakt als er letters in voorkomen. Dezer dagen schreef iemand: 't is een "vijd"—en hij bedoelde "feit"!—*Express*.

DE STRAFZITTING van het Oostelijke Hof, Vrijdag, met Sir J. D. Barry op de bank, begonnen, leverde dien dag niets dan Naturellenzaken, maar men meende dat gisteren een zaak van abductie en aanranding tegen James Roberts zou voorkomen.

DE BURGEMEESTER van Grahamstad heeft van eenige Grahamieten een prachtige gouden keten bekomen om met zijn burgemeesterskleedij te dragen. Hier te stede verdoet men zijn geld niet aan zulke malligheden.

SPOORWEG-ONGELUK.—In de zaak van den jongen die te Rosebank tusschen den trein en de platform geraakt en hierdoor doodelijk gekwetst is, heeft de Magistraat, na getuigen gehoord te hebben, een uitspraak van "dood door een ongeval" gedaan.

UIT MAFEKING is, volgens een telegram in de *Cape Argus*, op 11 Mei een eerste afdeeling Bechuanaland Politie te Paard, onder aanvoering van Majoor Goold-Adams, over Kanya en Molepolole naar Shoshong, Khama's hoofdstad, vertrokken.

TREURIG ONGEVAL. — Juffr. Smith, de zestigjarige huishoudster van Pater O'Rourke, te Bedford, is aan haar eind gekomen doordat, terwijl zij thee zette, haar kleêren vlam vatten; want vóór men haar kon te hulp komen had zij zulke erge brandwonden bekomen dat zij aan de gevolgen overleed.

BURGERSDORP. — Het plaatselijke blad aldaar is bijna geheel gevuld met een Hollandsche vertaling van een voorlezing van den heer C. C. Lance over de Z. A. Republiek, en met eenige stukken, in het Engelsch, uit een later gehouden rede van Ds. Coetsee, den *pastor loci*, over President Paul Kruger. Wij vertrouwen die laatste lezing spoedig in het Hollandsch te zullen bekomen.

EEN HEILSOLDAAT te Kimberley, David Lottering genaamd, heeft de insubordinatie begaan om hevig verliefd te worden op zijn luitenant, die een dame is, en daar het tot geen huwelijk raakte heeft hij zich met een geladen karabijn door het ligchaam geschoten Schoon ernstig gekwetst gelooft men dat hij er van op zal komen. De aanleiding tot zijn poging tot zelfmoord heeft hij zelf meêgedeeld.

DIEFSTAL UIT EEN KERKENKAMER. — De Eerw. R. R. Vyvyan deed Zondag in de kerkenkamer van St. George's zijn dienstgewaad aan, en legde bij die gelegenheid zijn gouden horlogie op tafel. Toen hij terugkwam was het weg, en tevens herinnerde hij zich dat hij, terwijl hij aan den dienst deelnam, een geraas in de kerkenkamer gehoord had. Waar moet het heen als een horlogie niet eens meer in een kerkenkamer veilig is!

DE HEER PORCHERON, thans aan de Transvaalsche Goudvelden maar vroeger, als deskundige, aan de Diamantvelden werkzaam, zal na een verblijf in Swazieland, waar hij onderzoek naar een mijnconcessie moet doen, zich naar Delagoa Baai begeven, om daar het noodige onderzoek naar het eigendom van het Kaapsche Syndikaat in het werk te stellen dat er aan diamantdelverij denkt te doen.

IN HET UITENHAAGSCHE zijn een paar Naturellen opgepakt wegens veediefte op betrekkelijk groote schaal. Zij woonden met anderen op een plek zoo afgelegen dat de politie er het oog niet op kon houden, en toen eindelijk een veediefte door hen gepleegd aan het licht kwam, bleek het dat zij drie slagtplekken er op nahielden. Het vleesch te bewaren was een hun onbekende kunst, en wat niet terstond werd opgegeten ging dus eenvoudig te loor. Een fraaije boel!

EEN OUDE HOTTENTOT, Nicolaas Jas genaamd, heeft zich te Uitenhage aangemeld met een eisch om £481 5s. 6d., die hem, naar hij zeide, toekwamen als een pensioen van 1½d. per dag vertegenwoordigende, hem als ex sergeant van het Kaapsche Corps toegekend maar 10,044 dagen lang niet door hem getrokken. De plaatselijke *Times* heeft vernomen dat zijn eisch als gegrond wordt beschouwd en dat het geld hem zal uitbetaald worden. Het zal ons benieuwen op welke manier het zal verteerd worden.

VENTERSTAD, 8 MEI.—De laatste Sabbath, zijnde als Dank- en Biddag door de Synode vastgesteld, werd in de Ned. Geref. Gemeente alhier zeer aangenaam gevierd. De opkomst was groot en de stemming scheen bij allen hartelijk. Den vorigen dag werd gehouden een kleine Zuster-Bazaar die de som van ongeveer £61 heeft opgebragt. Bij die gelegenheid boden 2 leden der gemeente, de heeren Dirk Gildenhuijs en Hans Moolman, vrijwillig aan de *tienden* van hunne inkomsten van het laatste jaar, die £45 bedroegen. Den volgenden dag gaf ook de heer D. J. van den Heever, der kerkeraad zijn daikoffer, bestaande in £22 10s — *Correspondent.*

GEORGE.—Het plaatselijke blad aldaar bevat twee nieuwtjes: dat een mijnheer Gillett tamens den heer Fuller, M.L.A., Millwood bezocht en er zich niet lang opgehouden heeft, maar met de vooruitzigten de plek zoo ingenomen blijkt te zijn dat men van zijn bezoek iets groots verwacht; en dat een plaats van den heer Adam de Smidt een bezoek van vijf olifanten gehad heeft, die er hun werk van maakten om te toonen dat een mensch zulke bezoekers niet ontvangt zonder schade te lijden, maar die later Kaaimansrivier gepasseerd en in hun bosschen verdwenen zijn.

AANGENAAM NIEUWS.—Donderdag avond zal in het Circusgebouw het Marionnettenspel van den heer Aro uitvoeringen geven. Daar dit vermakelijk spel nog niet hier geweest is, vertrouwen wij dat er eene groote opkomst met den openingsavond zal wezen. Voor verdere bijzonderheden *zie advertentie.*

THEOL. KWEEKSCHOOL, STELLENBOSCH.— De Eerw. Kandidaat de Wet is l.l. Zondag overleden na een ziekbed van eenige dagen. De grootste sympathie wordt gevoeld voor den bedroefden vader en andere familiebetrekkingen.—*Correspondent.*

"ADRIAAN PRAATJES" is, volgens een berigt uit de Transvaal, de verhollandsching van "iron pyrites" door de boeren aldaar. Niet onaardig, en wij meenen dat heel wat Engelsche woorden vrij wel op dezelfde wijze ontstaan zijn.

WIJ verwijzen onze lezers naar de advertentie van de Koloniale Weeskamer en Boedel Maatschappij in ons blad voorkomende waarin de Direkteuren bekend stellen, dat zij borg staan voor eenige persoon, die betrekkingen van vertrouwen vervullen tegen betaling eener jaarlijksche premie, als ook dat hunne polissen overal erkend en aangenomen worden zoowel in Engeland als hier in Zuid Afrika.

NATAL.—Het antwoord van Lord Knutsford omtrent Verantwoordelijk Bestuur in Natal zal, volgens een besluit van den Wetgevenden Raad, in het Hollandsch vertaald worden, met eene vertaling er bij van hetgeen de Gouverneur heeft te kennen gegeven over de noodzakelijkheid om door het oprigten van vrijwilligercorpsen in de verdediging van Natal te voorzien, nu de Rijksregering de aldaar gelegerde Rijkstroepen gaat terug trekken.

TE RICHMOND is een openbare vergadering gehouden die door den Theron, M.L.A., werd bijgewoond, en waar men zich verklaarde voor het *gratis* verstrekken van bandieten-arbeid aan publieke ligchamen; een verbeterde Meesters- en Bedienden- en een gedwongen Dienstwet; een Wet die gezegelde passen invoert; een tot betaling van Juries; en een ten gunste van een Spoorweg van Graaff-Reinet naar Richmond en verder (zie ons "'T Een en ander"). Tusschen den heer Theron en de Richmonders blijkt alles in orde te zijn, en toen de zaak der Meesters- en Bediendenwet ter sprake werd gebragt, verklaarde hij dat in de aanstaande Parlementszitting deze zaak, zamen met die der Rondlooperswet, aan een Comité van boeren en advokaten zou verwezen worden.

ONGELUKKEN IN DIAMANTMIJNEN.—J. Cousla, de man die beschuldigd was door nalatigheid de oorzaak te zijn geweest van den dood van drie blanken die in de Kimberley mijn werden neêrgelaten, maar ten slotte zoo snel neerdaalden dat zij op den bodem door den schok gedood werden, is wegens gebrek aan getuigen op de strafzitting vrijgesproken. Twee nieuwe noodlottige ongelukken, een van een kleurling op wien een groot stuk blaauwe aarde gevallen was en die hierdoor vermorseld werd, en een van J. T. Richards, een Europeaan die door een aardval begraven en wiens hersenpan gebroken werd, hebben tot geregtelijke verhooren geleid, en zijn terstond gevolgd door twee andere, waarvan het eene aan één, het andere aan drie Naturellen het leven benam.

DE ZAAK VAN DEN HEER BOTHA, M.L.C.—Wij hebben het besluit van den Afrikaner Bond te Graaff-Reinet ten gunste van gemelden heer in een vorig nommer meêgedeeld. Thans zien wij uit een verslag van het gebeurde ter vergadering waar dit besluit genomen werd, dat de heer Botha in zijn verklaring der zaak enkele punten niet heeft aangeroerd, omdat hij in hooger beroep komt en over die punten eerst een advokaat wil raadplegen, maar dat zijn betoog voornamelijk daarop neêrkwam dat men, in het jaar van het gebeurde, voor de eerste maal tenders voor het onderhoud der wegen had aangevraagd, dat men moeijelijk tenderaars kon krijgen, en dat hij toen den heer Liebenberg er toe gebragt had om een tender in te zenden, die een heel eind lager was dan een der andere die inkwamen.

DE LIJN BURGERSDORP NORVAL'S PONT zal aan de Wetgevende Vergadering door een petitie van wegens de Burgersdorpsche Kamer van Koophandel en andere ingezetenen van Albert worden aanbevolen, van welke petitie ons een exemplaar is gezonden. De gronden der aanbeveling zijn: dat schoon Verbindingslinie No. 2 een betere kolenlinie zou zijn geweest dan de thans aanbevolene, deze toch ook als kolenlinie kan dienen, en den aanleg van andere kan besparen; dat door de lijn de verbinding van het Spoorwegstelsel binnen de Kolonie plaats heeft; dat zij slechts 55 mijlen lang zijn en door gemakkelijk land loopen zal, terwijl de Bethulie lijn een leelijk eind van 1 in 40 biedt; dat zij steeds op hoogen grond loopt, en het klimmen en dalen der vroeger aangeprezen Verbindingslinie vermijdt; dat Stormbergsche kolen 36 en Indwe kolen over Dordrecht en Molteno 17 mijlen minder ver langs deze linie dan langs de Lesseyton-Couway lijn zullen vervoerd worden; dat de linie naar Vrijstaat en Transvaal er geen 20 mijlen langer door zal worden dan als men ze over Bethulie legt; dat Aliwal en de buurt er een korten weg voor hun produkten naar het Westen door zullen bekomen Zoo echter het Huis de verlenging over Bethulie mogt verkiezen, dan dringt de petitie aan op den aanleg der gewijzigde Verbindingslinie 2 (Molteno-Middelburg Weg), want deze zal slechts 77 mijlen Spoorwegbouw vereischen, in plaats van de 95 der Lesseyton-Couway; haar steilste helling bedraagt slechts 1 in 80; zij is de meest regtstreeksche lijn voor het Stormbergsche kolenvervoer en voor den N. O handel met het Westen; zij is voor Indwe kolen, als een Spoorweg in regte linie van Indwe over Dordrecht naar Molteno wordt aangelegd, 58 mijlen korter dan een andere linie; zij spaart de Stormbergsche steenkolen 80, den handel van N. Oost met West 90 mijlen uit, met de lijn Lesseyton-Couway vergeleken; en zij zal de lagere grensdistricten niet veel schalen, welker handel er slechts 12 of 15 mijlen verder mêê zou moeten gaan, en tevens veel minder waard is dan die van het N. Oosten.

Z. A REPUBLIEK.—Van de opening van den Volksraad wordt niet veel in de bladen vandaar vermeld, en ook van de hoeksteenlegging der nieuwe landsgebouwen door President Kruger geeft *Land en Volk* niet veel anders dan het berigt dat de President de aanwezigen toesprak over de groote reden tot dankbaarheid die zij door den voorspoed des lands hadden. Een uitvoeriger berigt in de *Mercantile* van gisteren avond, toont dat 's rede regt flink en regt Paul Kugersch was. De Volksraad vergaderde des morgens in de Alhambra Zaal, en de voorzittersstoel werd ingenomen door den heer Taljaard, als oudste lid. Na een verwelkoming door Staatssecretaris Leyds, die een woord over de noodzakelijkheid van het afbreken van de vroegere vergaderzaal sprak, verklaarde men zich met het lokaal tevreden. en het onderzoek der geloofsbrieven en de beëediging der nieuwe leden liep zonder bezwaar af. De heer B. A. Klopper werd met 29 tegen 3 stemmen als Voorzitter herkozen, en verklaarde de vergadering geconstitueerd. Des namiddags werden, in tegenwoordigheid van heel wat toeschouwers, de Staatspresident en Ds. Van Warmelo, die het openingsgebed zou doen, elk door een Commissie ingeleid. Van de rede van den President hebben wij vroeger den hoofdinhoud meêgedeeld. Het eenige verdere nieuws dat wij vernemen is dat Umbandine twee raadslieden naar Sir A. Havelock heeft gezonden, om dezen meê te deelen dat de heer Rathbone geen opdragt van hem heeft; dat de Kerkeraad der Ned. Hervormde (en Gereformeerde?) Kerk te Pretoria een aanbod van £50,000 voor kerkgebouw en plein heeft van de hand gewezen; en dat de Ned. Hervormde Kerk het beroep van een nieuwen leeraar heeft uitgesteld tot October, wanneer men tevens zal beslissen of men één of twee leeraren uit Holland zal laten overkomen. Verder de uitspraak in sake de hospitaalgeschiedenis en weder heel wat heen en weêr geschrijf over de Kerkkwestie. Uit een telegram in de *Cape Argus* voegen wij hierbij dat de inkomsten op £1,323,768, de uitgaven op £983,220 begroot worden; dat de Luchtramconcessie aan de Edwin Bray Mijnmaatschappij, te Barberton gegund, door den Volksraad met slechts 3 stemmen tegen is goedgekeurd; en dat de Regering verlof heeft bekomen om ook voor andere dergelijke Tramwegen concessie te verleenen.

DRIE ZELDZAAMHEDEN.—Op de plaats van de heeren de Wet, Hex Rivier Brug is een witte Rheebok te zien onder een troep van 25, en bij den heer A. H. du Toit, Sr. een witte fezant, en ten laatste bij de heeren P. en B. Rabie een zwarte wijfjes struisvogel. Het dier schijnt echter noch tot het eene, noch tot het andere geslacht te behooren, want alle pogingen tot hier toe aangewend om zwarte wijfjes struisvogels een algemeen iets te maken, zijn mis ukt.—*Worcester Advertiser.*

GEPASSEERD EN OVERLEDEN.— Wij hebben met veel droefheid vernomen dat de jonge hr. G. M. Slabbert, van Jansenville, een der leerlingen van het Graaff Reinetsche College, die bij de jongste Examens het Hoogere Examen gepasseerd zijn, overleden is een uur nadat hij vernomen had dat hij gepasseerd was. De overledene had hier zijne opleiding genoten, eerst in de school van den heer Collins en later in het College. Na den afloop van het jongste Examen ging hij naar huis waar hij ziek werd aan inflammatie, en bedenkelijk ziek lag toen het berigt arriveerde dat hij gepasseerd was. Doch hij overleefde het slechts één uur.—*Graaff Reinetter.*

REUTER'S TELEGRAMMEN

ONDERZEESCHE TELEGRAAFDIENST.

Werkstakingen.

Bisschoppen.

Ontvangen en gepubliceerd 12 Mei, 11 v.m.

LONDEN, 11 MEI.—Vader Damien is te Molokai, Sandwich Eilanden, aan melaatschheid overleden. Nieuwe strijd heeft plaats gehad tusschen de troepen en de steenkool-werkstakers in Westphalen. De troepen vuurden op de werkstakers en doodden of wondden er heel wat. Aartsbisschop Walsh heeft, in zijn verhoor voor de Parnell Commissie, gezegd dat hij in de handelwijs van den Nationalen Bond geenerlei reden zag om priesters af te schrikken van deelneming er aan; en hoewel hij "boycotting" veroordeelde als er bedreigingen meê gepaard gingen, zag hij geen kwaad in het beperken van handel tot gelijkgezinden. Het Hof van den Aartsbisschop heeft het protest van den Bisschop van Lincoln van onwaarde verklaard, en besloten dat de Aartsbisschop van Canterbury in de zaak regtspraak heeft. De eigenaars van steenkoolmijnen te Dortmund, Westfalen, bieden een geringe loonsverhooging aan, maar bedanken voor vermindering der werkuren.

Engeland en Portugal.

Ontvangen en gepubliceerd 13 Mei, 5 n.m.

LONDEN, 13 MEI.—Sir J. Fergusson, Onder-Secretaris van Buitenlandsche Zaken, heeft op een vraag in het Lagerhuis over de bewering van den Portugeeschen Minister van Buitenlandsche Zaken omtrent Portugal's regt tot het houden van toezigt op de vaart langs de Zambesi, en het uitbreiden van Portugeeschen invloed over het Meer Nyassa, geantwoord dat Groot Brittanje op het regt aanspraak maakte om de Zambesi te bevaren zoo ver zij bevaarbaar was, en verder eischte dat men zich niet zou bemoeijen met Britsche etablissementen in streken waar de Portugezen tot dus ver geen gezag hadden geoefend.

OVERLANDSCHE TELEGRAAFDIENST.

Z. A. REPUBLIEK.

Goudnieuws.

JOHANNESBURG, 21 MEI. — De resultaten der stamperijen zijn: Kleins 1,175 ons; Kimberley Roode Poort (14 dagen) 275; Royal 273; Meyer en Charlton 467; Meyer en Leeb 213; Zwart Rif 252; Hoofdrif 651; Gouden Kopjes (14 dagen) 195; Moss Rose 90; Simmer's 755; Jumpers 1,455; George Goch 244; Oosthuizen 294; Henry Nourse, 202; Gildenhuis 313; Grahamstad 280; Wemmer 1,350; Botha's Rif 262; Aurora 203; Knight's 1,200; Steyn 372; Wolsingham 375; Nigel 326; Croesus 500; Mint 400; New Primrose 311; Omerod 84. De aandeelenmarkt was Donderdag morgen een beetje beter, maar in den namiddag werd zij weder slap, en zij bleef zoo tot heden. Volgens de Mijnkamer is in April 27,136 ons goud gewonnen, maar dit is slechts het bedrag aan goud dat in de Banken gedeponeerd is, en sommige Maatschappijen deponeren haar goud niet aldaar, terwijl andere haar resultaten niet hebben bekend gesteld.

Dat's de regte Koningin van Scheba!

BARBERTON, 11 MEI.—De stamperij der Scheba Maatschappij heeft in April 23 dagen met 20 stampers gewerkt, en 2,229 ons gesmolten goud uit 690 ton kwarts gehaald.

Nadere Spoorwegschikkingen.

BLOEMFONTEIN, 13 MEI.—Sir Thomas Upington en de heer C. B. Elliott, Kaapsche afgevaardigden voor de Spoorwegzaak, zijn hier gisteren avond aangekomen.

ORANJE VRIJSTAAT.

Elders nemen wij, uit de Bloemfonteinsche bladen, de voornaamste gedeelten van de rede over waarmede President Reitz de zitting van den Vrijstaatschen Volksraad heeft geopend. Beide bladen spreken er met lof van, maar slechts in de *Friend*, die een dag later dan de *Express* verschijnt, vinden wij bijzonderheden over hetgeen verder in den Volksraad is voorgevallen. Vóór de eigenlijke opening moesten de geloofsbrieven van een aantal nieuwe of herkozen leden worden nagegaan, en er waren twee verkiezingen waar bezwaar tegen was geopperd. Die twee liet men blijven tot later, en terwijl in het eene geval de verkiezing bekrachtigd werd, waren de stemmen gelijkelijk verdeeld over de vraag of men de verkiezing van den heer Ferreira, te Koranna Berg, billijken dan wel een nieuwe verkiezing verordenen zou. De zaak werd uitgesteld.

Nadat de heer Fraser met bijna algemeene stemmen als Voorzitter van den Volksraad herkozen was, werden Commissies aangesteld om den Staatspresident en den predikant van Bloemfontein, die de zitting met gebed zou openen, de vergadering binnen te leiden. Dit geschiedde in den namiddag, en nadat de Staatspresident zijn rede had gehouden, werden er Comités aangesteld om de Begrooting te ontwerpen en om de Landsrekeningen na te gaan. De zaak van President Brand's graftombe liet men blijven tot de Begrooting, en eenstemmig werd den volgenden dag het besluit genomen om de behandeling der Potchefstroomsche verdragen tot later uit te stellen, Daarna kwam het Tolverbond ter sprake, en nadat de Staats president hiervan een uitvoerige toelichting had gegeven, werd een voorstel van den heer Fischer tot bekrachtiging der Conventie met de Kaapkolonie aangenomen met 28 tegen 10 stemmen. De heeren Fischer, Botha en Grabe zullen de Commissie uitmaken die den President in het regelen der douane aan de grenzen zal bijstaan. Wat het gunnen der Spoorwegconcessie aan de Koloniale Regering betreft geeft de *Friend* slechts weinig bijzonderheden, maar hij zegt dat de Raad de handelwijs van den President stilzwijgend heeft goedgekeurd.

Verder vindt men in de *Friend* een plan van den heer Hartogh om Bloemfontein van water te voorzien, welk plan door den Stadsraad voorloopig is aangenomen, maar aan een openbare vergadering moet worden voorgelegd. Het volgende is uit de *Express*:—

Naar wij vernemen reed de vorige week de echtgenoot van Ignatius Kruger, van Uitvlugt aan Modderrivier, vergezeld van een zoontje van 14 jaar, naar een andere plaats in de buurt, toen in de nabijheid van Wonderkop de kar omsloeg, met het noodlottig gevolg dat mej. Kruger zich zwaar bezeerde n Zaturdag jl. is overleden.

De Openingsrede van President Reitz.

Van deze rede, die te Bloemfontein zeker opzien schijnt gebaard te hebben omdat zij in eenigszins anderen toon gesteld was dan die van wijlen President Brand plagten te zijn, zullen wij de eerste 15 paragrafen en het einde mededeelen. De paragrafen door ons weggelaten betreffen zaken van louter plaatselijk belang.

MIJNHEER DE VOORZITTER,

EDEL ACHTBARE HEEREN!

§ 1.—Het is met een dankbaar gemoed over den gunstigen toestand waarin ons land thans verkeert, dat ik u, in deze uwe jaarlijksche zitting, verwelkom.

§ 2.—Daar ik overtuigd ben dat in deze dagen van voorspoed en van vooruitgang de Volksraad niet vergeten wil hoe veel daarvan te danken is aan den ijver en de volharding door wijlen President Brand in tijden van moeijelijkheid en tegespoed aan den dag gelegd, zoo heb ik een som van £2,000 op de begrooting doen plaatsen, ter aanvulling van het bedrag reeds door de burgers ingeteekend. tot oprigting van een Monument, ter nagedachtenis van den overleden Staatspresident.

De grafsteen en het tralie-werk bestemd om op het kerkhof te worden geplaatst, en waarvoor de Volksraad in Augustus ll. de noodige gelden gestemd heeft, zijn besteld, en zullen in December aanstaande gereed zijn.

§ 3.—Ten einde uitvoering te geven aan de opdragt van den Volksraad, zooals vervat in uw besluit van 28 Mei 1888, heb ik met eene Commissie, krachtens dat Volksraadsbesluit gekozen, mij, op uitnoodiging van Zijn Hoog Edele den Staatspresident der Zuid Afrikaansche Republiek, in Februarij ll. naar Potchefstroom begeven, om aldaar met ZHEd. en den hem vergezellende Commissie te confereren.

De uitslag van die Conferentie, met de Tractaten gesloten, de besluiten genomen, en de discussies gevoerd met betrekking tot Vrije Handel, een Politiek Verbond, en eene Federale Unie, zijn reeds—met uitzondering van de gevoerde discussies—in de *Buitengewone Gouvernements Courant* van 19 Maart 1889 gepubliceerd, en zullen u worden voorgelegd, ter bekrachtiging van de door mij aang gane Tractaten, en tot zulke verdere behandeling van andere punten in verband met gemelde Conferentie als de Volksraad noodig achten mogt. Onder deze laatstgemelde punten vermeen ik dat de daarstelling van eene Federale Unie met de Zuster Republiek, de ernstige aandacht van den Raad verdient.

§ 4.—Overeenkomstig het Volksraadsbesluit van 14 Januarij 1889, waarbij ik gemagtigd werd met de naburige Koloniën, of één hunner, die daartoe gewillig en gereed mogt zijn, eene overeenkomst bettreffende invoerregten aan te gaan, heb ik de Regeringen van de Kaapkolonie en de Kolonie Natal uitgenoodigd, afgevaardigden hierheen te zenden om over dit onderwerp, zoowel als over het sluiten van een Spoorweg Conventie, met mij te confereren, welke uitnoodiging, die Regeringen bereidwillig hebben aangenomen. Die Conferentie vond plaats te Bloemfontein tusschen den 2.sten en 28sten Maart. Uit de Notulen dier samenkomst, die in eene *Buitengewone Gouvernements Courant*, ter algemeene informatie, gepubliceerd werden, en die u zullen worden voorgelegd, blijkt, dat eene Voorbereidende Tol-Unie, zooals door het Volksraadsbesluit bedoeld, met de Kaapkolonie gesloten werd op 28 Maart ll. Ik verzoek u die Conventie te bekrachtigen, en ook verder magt te geven de noodige stappen te nemen, ten einde dezelve op behoorlijke wijze te handhaven, en ook om te beletten dat goederen door andere havens dan die onder de Tol Unie begrepen, of goederen die na 9 April ll. zijn ingevoerd, met het doel de bepalingen der Conventie te verijdelen, in den Staat zullen komen of zijn, zonder de belasting, door het tarief van die Unie vastgesteld, te hebben betaald.

Om dit laatste doel te bereiken, heb ik eene Concept-Ordonnantie doen publiceren, die aan uwe overweging zal worden onderworpen.

§ 5.—(A). In den geest van het Volksraadsbesluit van 18 Januarij 1889, waarbij aan mij werd opgedragen in correspondentie te treden met de naburige Koloniën, omtrent het aangaan van een Spoorweg Conventie, heb ik met den Eersten Minister der Kaapkolonie eene memorandum van overeenkomst geteekend, waardoor zekere beginsels worden aangenomen of aanbevolen. Dit memorandum zal u worden voorgelegd ter goed- of afkeuring, en daaruit zult gij zien dat naar de meening der betrokken partijen het niet wenschelijk was eene finale Spoorweg Conventie te sluiten, voordat beslist zou worden door wien de lijn van Norvals Pont naar Bloemfontein zoude gemaakt worden.

(B). In termen van het Volksraadsbesluit van 18 Januarij 1889, omtrent het aanleggen van Spoorwegen, heb ik in publieke nieuwsbladen zoo hier als elders kennis gegeven dat aanvragen om concessies tot het aanleggen van de voorgestelde Spoorweglijn door mij zouden ontvangen worden tot 20 April l.l. Verscheidene aanvragen om zulke concessies zijn dan ook aan mij ingezonden. Krachtens de magtiging mij door den Volksraad verleend, heb ik, na de voorwaarden dier aanvragen zorgvuldig te hebben nagegaan, besloten aan welken der aanvragers het mijne pligt zijn zal de concessie te geven. Doch tot het behoorlijk opstellen van het contract heb ik hulp noodig, en zal ik dus, wanneer dit onderwerp aan de orde komt, den Volksraad de ingekomene aanvragen om concessies voorleggen met vermelding van de namen van hen aan wie ik de concessie heb verleend, en met verzoek tevens dat de Volksraad eene commissie benoemen zal om mij ter zijde te staan in het aangaan van het contract, en mij ook zal magtigen de voorlichting van een deskundig adviseur in te roepen.

§ 6.—Het spreekt van zelve dat zoodra met het aanleggen van spoorwegen in dezen Staat begonnen wordt, het noodzakelijk zijn zal een bekwaam, eerlijk en goed gesalarieerd ambtenaar aan te stellen, wiens pligt het zijn zal voor de belangen van den Staat, in verband met spoorwegen, te waken.

§ 7.—De telegraafverlenging van Heilbron naar Vredefort is nu voltooid, terwijl die van Brandfort over Bultfontein naar Hoopstad binnen een paar maanden gereed zal zijn.

Door die twee lijnen een weinig verder te verlengen, te weten: van Vredefort over Lindequesfontein naar Vaalrivier, en van Hoopstad tot die rivier, tegenover Bloemhof, kunnen wij, voor een betrekkelijk kleine uitgave, telegrafisch met de Zuid Afrikaansche Republiek door drie lijnen in plaats van, zoo als thans, door slechts één lijn, verbonden worden. ZHEd. Staatspresident Kruger heeft toegestemd om voormelde lijnen, indien verlengd naar Vaalrivier, zooals hier voorgesteld, aan te doen sluiten aan de telegraaf draden van de Zuid Afrikaansche Republiek te Bloemhof en over Venterskroon te Potchefstroom.

Ik vertrouw dus dat de Volksraad de noodige gelden hiertoe beschikbaar zal stellen.

Het rapport van den Bestuurder der Telegrafen zal ik, bij de behandeling dezer aangelegenheid ter tafel brengen.

§ 8.—Blijkens het verslag van den Tresorier-Generaal, hetwelk tezamen met de Begrooting zal ingeleverd worden, zijn de inkomsten gedurende het afgeloopene jaar £202,269 12s. 6d. geweest, terwijl de uitgaven £183,548 3s. 3d. bedroegen, latende—tezamen met de balans van het vorig dienstjaar—een saldo in kas van £65,552 7s. 10d.

Met de Staats finantien is het dus buitengewoon gunstig gesteld, en er zijn ook, trouwens, vele andere teekenen die mij de hoop doen koesteren, dat wij eene reeks van voorspoedige jaren te gemoet gaan. Hierover kunnen wij ons verheugen; doch dat is niet genoeg. De tijd is, naar mijn oordeel, gekomen om aan hen, die gedurende jaren van geldschaarschte gereed waren het land getrouw te dienen, terwijl zij gebukt gingen onder verminderde salarissen en de betaling bovendien van buitengewone belasting, te toonen dat het volk, nu, dat betere dagen aangebroken, en de middelen daartoe aanwezig zijn, ook gewillig is hun een beter loon toe te kennen. Ik zal dus aan u voorstellen om de salarissen in 't algemeen te verhoogen door ze, zoo veel doenlijk, terug te brengen op den voet waarop zij stonden vóórdat de bezuinigingsmaatregelen genomen werden, en ik heb den Tresorier-Generaal gelast de Begrooting overeenkomstig dit voorstel op te maken. Ik wil hopen dat wanneer dit onderwerp onder behandeling komt, de door den Volksraad aan te stellen commissie voor de Begrooting ook den Staatspresident, als zijnde hij verantwoordelijk voor het beginsel waarop de Begrooting voor dit jaar gegrond is, aangaande de verschillende posten zal raadplegen.

§ 9.—Ten gevolge van mijne verkiezing tot Staatspresident werd de betrekking van Hoofdregter vacant. Ik heb toen den WelEd. Gestr. hr. Melius de Villiers benoemd tot Hoofdregter, den WelEd. Gestr. heer Reinhold Gregorowski tot eersten strafregter, den WelEd. Gestr. heer Albert Eduard Jacobus Krause tot tweeden strafregter, en den WelEd. heer Marthinus Theunis Steijn tot zijn opvolger als Staatsprocureur.

Tot mijn leedwezen heeft Regter Krause, in nakoming eener belofte, vroeger door hem aan ZHEd. den Staatspresident van de Zuid Afrikaansche Republiek gedaan, niet lang na zijne aanstelling alhier zich verpligt geacht weder als zoodanig te bedanken, ten einde de betrekking van Staatsprocureur in de naburige Republiek te gaan bekleeden.

Hierdoor is wederom eene vacature in de regtbank ontstaan die nog moet worden aangevuld. Ik heb de heeren Regters verzocht mij hierin te willen behulpzaam zijn, door informatie in te winnen en aan te bevelen op welke wijze in deze behoefte kan worden voorzien. Intusschen verzoek ik den Volksraad de door mij hierboven vermelde aanstellingen te willen bekrachtigen.

§ 10.—Ik zal eene lijst van ambtenaren, aangesteld sedert uwe laatste gewone jaarlijksche zitting ter bekrachtiging voorleggen.

§ 11.—De tenders, te zamen met de plannen en specificatiën, en het rapport omtrent de meest geschikte plaats tot oprigting van een brug over de Caledonrivier, in de nabijheid van Jammerbergsdrift, zijn ingekomen en zullen u voorgelegd worden.

De noodzakelijkheid van een of meer bruggen, over de Vaalrivier te leggen, wordt dagelijks meer dringend. De met de Regering van de Zuid Afrikaansche Republiek hierover gevoerde correspondentie zal ik overleggen.

Aangezien de middelen daartoe voorhanden zijn, wil ik den Volksraad de wenschelijkheid, om op geschikte plaatsen ook over andere rivieren van den Staat bruggen te leggen, in bedenking geven.

§ 12.—Een andere zaak van groot belang voor het land, vooral nu dat wij op het punt staan van spoorwegen aan te leggen, is die van hoofdwegen. Ik wil u voorstellen dat die wegen in 't vervolg bij kontrakt zullen gemaakt worden, en dat een of meer inspecteurs van Staatswege zullen aangesteld worden om toe te zien dat zulke wegen op deskundige en doelmatige wijze worden aangelegd, en dat de kontrakten behoorlijk uitgevoerd worden. Ik zal de rapporten van eenige Landdrosten omtrent dit onderwerp u voorleggen.

§ 13.—De volgende wetsontwerpen op last van of van wege het Uitvoerend Gezag opgesteld zijn gepubliceerd, t.w.:—

Ter verbetering der wet over Bewijslevering.

Tot regeling van den Verkoop van Vee, bij kleurlingen zonder pas gevonden.

Tot erkenning van brieven van Administratie in naburige Staten verleend.

Tot verduidelijking van Ordonnantiën.

Ook zijn gepubliceerd geworden, krachtens opdragt van den Volksraad, de volgende wetsontwerpen, te weten:—

Tot regeling der kosten van verpleging van kleurlingen in het Hospitaal te Jagersfontein en andere Publieke Delverijen.

Regelende geldelijke ondersteuning van Krankzinnigen en andere ongelukkige personen.

Tot oprigting van eene Rijdende Politiemagt.

Tot verzekering van eigendomsregten op Telegrammen.

Tevens zijn gepubliceerd geworden, overeenkomstig besluiten door u in uwe vorige jaarlijksche zitting genomen, de navolgende Concept Ordonnanties, de vervaardiging waarvan aan commissies was opgedragen:—

Tot wijziging van Ordonnantie No. 5—1887 omtrent de Brandziekte Wet.

Regelende de Omheining van Plaatsen.

Tot heffing van Hoofdwegbelasting op de grenzen tusschen Natal en dezen Staat.

De commissie tot rangschikking der Ordonnanties en Conventies, heeft haar rapport aan mij ingezonden, waaruit blijkt dat zij aanbeveelt dat het afdrukken van het Wetboek zal overstaan tot na afdoening der hiervorengemelde, en van andere Ordonnanties ter vervaardiging aan commissies opgedragen, maar nog niet gepubliceerd, terwijl ook ofschoon al de voorbereidende werkzaamheden zijn afgedaan en de materialen voor de rangschikking alzoo voorhanden zijn, de Commissie meent nog eenigen tijd te behoeven om de verschillende Ordonnanties beknoptelijk te rangschikken; zoodat dit belangrijk en veel omvattend werk niet vóór de zitting van 1890 zal kunnen voltooid zijn.

Verder zal ik u ter bekrachtiging voorleggen een tarief van toelagen en salarissen van praktizijns voor de Hoogere Hoven vastgesteld door het Hoog-Geregtshof in termen van Ordonnantie No. 1—1887.

§ 14.—Het zal u genoegen doen uit het rapport van den Inspecteur van Jagersfontein te vernemen dat die mijn steeds een aanzienlijk saldo ten behoeve van 's lands kas oplevert.

Een wetsontwerp ten doel hebbende om eigendomsregten aan de houders van aanspraken in die mijn te geven is gepubliceerd, en zal aan uwe overweging onderworpen worden.

De Mijn-Inspecteur heeft zekere bezwaren omtrent eenige bestaande regulatiën en wetten, die door hem in zijn rapport uiteen gezet worden.

§ 15.—Het rapport van den Mijn-Inspekteur te Lindequesfontein zal ik indienen. De Vrijstaatsche Goudvelden ontwikkelen zich heel langzaam, gedeeltelijk, naar ik vermeen, omdat Ordonnantie No. 11—1887 tot nu toe niet stipt werd toegepast. Ik heb de noodige stappen genomen om te beletten dat in 't vervolg zoekers-licentien, op eene plaats die onder de Goudwet geproclameerd is, zullen worden uitgereikt, daar, zooals ik de wet versta, op aldus geproclameerde plaatsen slechts delvers-licentien behooren te worden verleend.

....

§ 25—In het verslag van den Inspecteur van Onderwijs word gewezen op de noodzakelijkheid van vergrooting der schoollokalen van het Grey College, en op de wenschelijkheid om in die inrigting ook voorzieningen te maken voor het geven van practische opleiding. Ik hoop dat de Volksraad de noodige maatregelen zal aanwenden om in die behoeften te voorzien.

De vacature in het Curatorium van het College door mijne afteding ontstaan, heb ik aangevuld door de benoeming van den heer Fischer, op welke benoeming ik bekrachtiging verzoek.

Door den Inspecteur wordt ook aanbevolen dat Ord. No. 21—1886 gewijzigd worde in dier voege dat in plaats van slechts £25 er eene toelage van £50 zoude kunnen betaald worden aan private scholen. Een korte Ordonnantie is in dien geest gepubliceerd en zal u, te zamen met het rapport van den Inspecteur, worden voorgelegd.

Ik hoop en vertrouw dat de Volkraad deze aanbeveling zal aannemen, ten einde het Onderwijs op het platteland, waarvan, zoo als ik vermeen, het voortdurend bestaan van den Vrijstaat als een waardig en zelfstandig land grootendeels afhangt, en hetwelk, niettegenstaande de bekwame en ijverige pogingen van den Inspecteur van Onderwijs, nog steeds veel te wenschen overlaat, aan te moedigen en te bevorderen.

§ 26.—Ik zal mij van de gelegenheid bedienen om eenige memories en rapporten over verschillende onderwerpen bij u in te dienen.

§ 27.—De zaken die door u moeten worden behandeld en beslist, zijn van groot en ernstig belang. God schenke u wijsheid en beleid, opdat uwe beraadslagingen en besluiten strekken mogen tot blijvende zegen van den Staat.

Ik heb gezegd,
F. W. REITZ.
Staatspresident.

HANDEL EN NIJVERHEID.

BANK AANDEELEN.

Zaturdag morgen verkochten de heeren Jones en Co op de stoep van de Koopmansbeurs 18 aandeelen in de Kaap de Goede Hoop Bank tegen 11 5s.

LEVENS POLISSEN.

De heeren Jones & Co., verkochten Zaturdag twee Levenspolissen in de "Zuid Afrikaansche Onderlinge Levensverzekering Maatschappij," op het leven van den heer P. D. Mijburgh voor £700 en voordeelen tegen £640.

[*Reuters Telegram.*]

SHEBA G. M. MAATSCHAPPIJ.

BARBERTON, 10 MEI.—De Sheba's Stamperij met 26 stampers bragt gedurende 23 dagen van 690 ton 2,229 onzen gesmolten goud op.

STAMPERIJEN VAN APRIL.

(*Reuters Telegram*).

JOHANNESBURG, 10 MEI.—Stamperijen Bleins, 1,195; Kimberley Roodepoorts (14 dagen), 275; Royal, 373; Meyer en Charlton, 467; Meijer en Leeb, 213; Black Reef, 252; Main Reef, 651; Golden Kopjes (14 dagen), 195; Moss Rose, 90; Simmers, 755; Jumpers, 1455; George Goch, 244; Oosthuizen, 294; Henry Nourse, 2 2; Oeldenhuss, 313; Grahams Town, 280; Wemmers, 1,350; Botha's Reef, 262; Aurora, 3 2; Knight, 1,200; Steijn, 372; Wolsburgham, 374; Neigel, 326; Croesus, 500; Mount, 400; New Primrose, 311; Omerod, 82.—De Aandeelen Markt was Donderdag morgen beter, maar daalde weder in den namiddag en bleef zoo van daag 11 Mei. Volgens de Kamer van Mijnen bedraagt de opbrengst voor April 27,136 ons goud.

Dit vertegenwoordigt het bedrag goud gedeponeerd in *banken*; maar sommige maatschappijen volgen deze koers en anderen hebben hunne opbrengsten nog niet bekend gemaakt.

KIMBERLEY AANDEELMARKT.

De heeren Fenton, H. Alphonse & Co., telegrapheeren Zaturdag. Goede bezigheid in Diamanten, groote vraag naar De Beer's, £15 5s. tot £15 10s.; United Jagers, 13s. tot 14s.; Bultfontein Consolidated, 22s. 6d. tot 23s; British United, 10s. tot 10s. 6d.

Goud Aandeelen Markt zeer stil, alhoewel een weinig vraag naar de volgende: Botha's en Du Preez, 10s. tot 11s.; Croesus, 21s. tot 26s.; Durban, 65s. tot 70s.; Kleinfontein, 20s. tot 22s.; Main Reef en Roodepoorts, 27s. tot 29s.; Wemmers, £5 3s. tot £5 7s. 6d.; Waters, 27s. tot 29s

PRODUKTENMARKT TE KIMBERLEY.

De heer James Lawrence berigt dato 10 Mei uit Kimberley:—

	£ s. d.		£ s. d.
Aardappelen (beste) per zak, 163 lbs.	£0 6 0	—	0 11 0
Do. (tweede)	0 5 0	—	0 5 0
Amandelen, per lb.	0 0 4	—	0 0 5
Appels	0 4 0	—	0 6 0
Boter (versche)	0 1 6	—	0 1 9
„ (tweede)	0 1 0	—	0 1 3
Boonen per zak, 203 lbs.	0 7 0	—	0 10 0
Druiven, per mand	0 5 0	—	0 7 0
Eenden	0 1 9	—	0 2 0
Eijeren, per dozijn	0 2 6	—	0 2 9
Garst, per zak, 150 lbs.	0 10 0	—	0 11 0
Haver per zak, 150 lbs.	0 15 0	—	0 16 0
Ham en Spek, per lb.	0 0 6	—	0 0 9
Havergerven, per 100 lbs.	0 9 0	—	0 10 0
Hoenders, per stuk	0 1 0	—	0 1 6
Kaf, per baal	0 10 0	—	0 10 0
Kaf, per do. (O.V.S.)	0 13 0	—	0 14 0
Kafferkoren (roode) per zak, 200 lbs.	0 12 0	—	0 14 0
Kafferkoren (witte) per zak	0 13 0	—	0 14 0
Kalkoenen	0 7 0	—	0 10 0
Meel, fijne per zak 100	0 12 0	—	0 14 0
Meel (Boer) (zachte koren ongezift) per zak 203 lbs	0 18 0	—	1 0 0
Meel (Boer) (harde koren ongezift)	0 17 0	—	0 18 0
Meel (zachte koren gezift)	1 0 0	—	1 1 0
Meel (zachte koren gezift super.)	1 0 0	—	1 1 0
Meel, zachte, sup. gezift (O.V.S.)	1 2 0	—	1 4 0
Mielies (gele) per zak 203 lbs.	0 15 0	—	0 15 6
Mielies (gemengde)	0 13 0	—	0 13 6
Mielies (brood)	0 12 0	—	0 13 0
Mieliemeel (witte)	0 17 0	—	0 18 0
Mieliemeel (gele)	0 12 0	—	0 14 0
Peren per 100	0 4 0	—	0 8 0
Rozijnen, per kistje 25 lbs	0 3 0	—	0 4 0
Struiseijeren	0 0 6	—	0 1 0
Tabak, per lb.	0 0 2	—	0 0 3
Tarwe, per zak 203 lbs.	0 13 0	—	0 14 0
Uien, per 120 lbs.	0 14 6	—	0 15 0
Vruchten gedroogde geschild	0 0 3	—	0 0 4½
Walnoten, per lb.	0 0 4	—	0 0 4½
Zemelen, per zak 100 lbs.	0 4 6	—	0 5 0
Zout, per zak	0 4 0	—	0 4 3
Zweepstokken elk	0 1 0	—	0 2 0

LEVENDE HAVE:

Hamels, 50 lbs. gewigt, 10s. 5d. tot 10s. 6d.
Lammeren, 35 lbs., 5s. tot 6s.
Kapaters, 60 lbs., 9s. tot 10s.
Ossen, van 700 lbs. tot 750 lbs., £6 tot £6 10s.
Koeijen, von 10 lbs. tot 450 lbs., £4 tot £4 5s.
Varkens, per 100 lbs., £1 5s.

TREKVEE:

Ezels (groote), £3 tot £12.
Dito (kleine) £4 tot £6.
Ossen, £3 10s. tot £5.

AANMERKINGEN.

Markten zeer klein geweest; prijzen niet veel veranderd. Boerenmeel is vast en is gerezen sinds de notering van de laatste week. Mielies blijven hetzelfde. Goede Kaf blijft vaste prijs en zeer goede halen goede prijzen. Voer is vast en zal waarschijnlijk rijzen. Naar witte mieliemeel wordt gevraagd. Naar haver was groote vraag en is gerezen. Uijen zijn vaste prijzen. Aardappelen zijn nog volop en slechts naar uiterst goede is er vraag. Tabak is onverkoopbaar. Boter en eijeren zijn vaste prijzen. Groenten en pluimvee volop. Vruchten schaarscher.

LEVENDE HAVE.

In deze is niets bijzonders te melden. Slagters zijn wel voorzien, en indien niet van de beste soort kunnen zij moeijelijk van de hand gezet worden. Naar goede trekossen wordt gevraagd. Groote ezels gaan goed van de hand.

KAAPSTADSCHE EFFEKTEN EN AANDEELEN BEURS EN BELEGGING-MAATSCHAPPIJ.

(*Per Telegraaf.*)

Noteringen van de Londen Effekten Beurs door de Oostelijke Telegraaf Maatschappij. Verzonden, Woensdag, 8 Mei 1889 in Kaapstad ontvangen Donderdag, 9 Mei 1889, 9.25, a m.

Cities, £7 10,, Hariots, £3.
Langlaagte, £2 17s. 6d.
Piggs, 10s,
Wabob's £1 2s. 6d.
Jumpers, £9 7s. 6d.
Modders, 17s. 6d.
Simmores, £6 7s. 6d.
Stanhopes, £2 12s. 6d.
Sheba's, £1 17s. 6d.
Van Rhijn's, 17s. 6d.
Klerksdorp, 5s. premium.

CITY AANDEELEN RAPPORT.

Zaturdag, 11 Mei 1889.

Botha's,, 11s., verkoopers.
Du Preez, 11s. 6d.
Croesus, 28s. 6d., verkoopers.
Langlaagte Estate 55s.
Princess Estate, 27s. 6d., verkoopers.
Stars, 22s. 6d., koopers.
Tharsis, 29s.
Wolsingham, 18s.
Langlaagte B., 18s. 6d.
United Langlaagte, 21s.
Kleinfontein, 23s.
Simmers, 23s.
Centraal Langlaagte, 22s. 6d.
City's, £7.
Bankets, 21s.
Myer & Charltun, 6?s.
Mays, 21s.
Nabob's, 33s.
Modderfontein, 16s. 5d.
Geo. Goch, 13s. 6d.
Steyns, 16s.
Prijzen iets hooger.

TWYCROSS & Co.,
Aandeeleu Makelaars.
Hoek van de St. George's en Houtstraat.

PRODUKTENMARKT TE PORT ELIZABETH.

WOL.—Eene aanzienlijke voorraad wol werd Woensdag 8 Mei aangeboden bestaande in 436 balen waarvan 350 verkocht werden. Er waren vele koopers en bezoekers; doch de wol was niet van de beste over het algemeen. Wel is waar, waren er eenige zeer goede scheersels, voornamelijk die, van den heer Watson's kudden, van Zuurberg, welke 6½d. per lb. opbragt. Drie of vier partijen werden verkocht tegen 10½d. tot een shilling per lb. ijf balen vliesgewasschen haalde 9½d. per lb. De vraag naar vetwol houdt aan en er was geen verandering in de prijzen van verleden week.

ANGORAHAAR.—Eene aanzienlijke hoeveelheid werd heden aangebragt. De markt was nog al levendig en haalden dezelfde prijzen van verleden week, fraaije monsters werden verkocht voor 7d. tot 8½d. per lb. terwijl korte en gemengde van 5d. tot 6½d. per lb. ging. De verkooping bestond in 32 balen 56 zakken.

VOGELSTRUISVEEREN.—De markt was deze week wel voorzien en de prijzen zijn met 10 tot 15 per cent verbeterd voor extra goeden zelfs meer.

De geheele voorraad welke verkocht werd bedroeg £3,610 7s. 1d.

(PRIJZEN PER LB.)—

	£ s. d.		£ s. d.
WITTE primas ...	£10 0 0	tot	£25 0 0
„ ordinaire	4 10 0	tot	7 0 0
„ tweede	2 10 0	tot	4 10 0
„ derde ...	1 0 0	tot	2 0 0
WIJFJES, lichte extra	6 0 0	tot	6 0 6
„ lichte	3 0 0	tot	5 0 0
„ donkere	1 15 0	tot	2 10 0
„ 2de en donk.	1 10 0	tot	1 15 0
„ fancy	2 5 0	tot	3 10 0
STAART, witte.	1 5 0	tot	1 12 0
„ licht gekl.	0 15 0	tot	1 5 0
„ donkere	0 7 0	tot	0 10 0
ZWARTE, lange	1 15 0	tot	3 5 0
„ korte	0 6 0	tot	1 10 0
VALE, lange	1 0 0	tot	1 10 0
„ korte	0 4 0	tot	0 17 0
JONGE VOGELS, witte	1 5 0	tot	1 15 0
„ donkere	0 15 0	tot	1 5 0
Kuikens	0 1 0	tot	0 5 0

DE GOUD AANDEELEN MARKT.

De heeren Johan Jansen en Co. geven de volgende noteringen tot 5 n.m. 13 Mei:—

GOUD AANDEELEN.

	£	s.	d.
Bankets	1	0	0
Black Reef	0	14	0
Botha's Reef	0	11	0
City and Suburban	7	0	0
Croesus	1	8	0
Du Preez	0	10	6
Durban Roodepoort	4	0	0
George Goch	1	0	0
Glencairns	1	0	0
Kleinfontein	1	2	0
King Solomons Mine	0	15	0
Langlaagte Estate	2	12	6
Leeuwpoorts	0	10	0
Laxeys	0	4	6
Langlaagte United	1	1	0
Do. Block B	0	17	0
Do. Centrals	1	0	0
May Consolidated	1	0	0
Main Reefs	1	3	0
Metropolitans	1	11	0
Meijer en Charlton	4	10	0
Modderfontein	0	19	6
Moss Rose Extension	0	16	6
Mulder's Farm	0	15	6
Nabobs	1	0	0
Nooitgedacht	1	8	0
Nooitgedacht Extension	0	12	0
Paarl Ophirs	1	7	0
Paarl Pretoria	3	10	6
Paarl Nationals	1	15	6
Pigg's Peak	0	11	0
Roodepoort Kimberley	1	13	0
Roodepoort United	1	12	0
Shebas	1	10	0
Simmer and Jack	5	5	0
Steyns	0	16	6
Stars	1	1	0
Tharsis	1	5	
United Jagersfontein	0	16	0
Wemmers	5	10	0
Wolhuter	4	2	0
Wolsinghams	0	17	6

Geen transactie hoegenaamd. Noteringen nominaal.

EEN KONINGIN ALS DRAMATISTE.

Koningin Elizabeth van Rumanië (Carmen Sylva) heeft nu een drama geschreven in het Fransch. Zij las het dezer dagen aan haar Hof te Bucharest voor.

EEN MAANDBLAD VOOR BLINDEN.

Van een maandblad voor blinden, *Santa Lucia*, is dezer dag n te Londen het eerste nommer verschenen. Dit tijdschrift, geredigeerd door de dames Hodgking te Richmond, is gedrukt met voelbare stippen, naar een stelsel in den trant van het Morse-alphabet. De inhoud is van belletristischen aard. Het kost 2 shillings per nommer.

PRACHTIGE GESLACHT REGISTERS, uitgewerkt en gekleurd door de beste Engelsche kunstenaars. Iedere familie behoort een er van te bezitten. Post vrij 2s. 6d. Doe aansoek bij F. Becker, Richmond, C. C.—Adv.

MONSTER
Melton-Wold Lotery,

VAN

VAST EIGENDOM EN VEE,

Van ALFRED EBDEN, Victoria West.

Een zeldzame kans voor allen!!!—een gulden gelegenheid aanbiedende aan een ieder die £1 (EEN POND Sterling) wil wagen om den eigenaar te worden van Grond en Vee ter waarde van £37,000.

DE Ondergeteekende, besloten hebbende om van Victoria West naar de Transvaal te vertrekken, en behoorlijk geautoriseerd door de betrokkene partijen in het "MELTON-WOLD" LANDGOED,—vermaard door de Kolonie als de beste landstreek in het Nieuwveld voor de Schapenteelt en Wol,—zal de geheele Boerderij en Vee, tezamen met £5,000 PRIJZEN AAN GELD van de hand zetten door dezelve voor competitie aan te bieden, in Prijzen zoo als hieronder vermeld, door middel van een LOTERIJ:—

EERSTE PRIJS.

"MELTON-WOLD," insluitende de plaatsen Boschduivenfontein, De Request, en annex Gronden, groot 22,525 Morgen.

Dit eigendom is zoo wel bekend dat het geen aanbeveling vereischt. De Woonplaats bestaat uit een welgebouwd Huis van 100 voeten front met 40 in diepten. De Woning is in alle opsigten geriefelijk en wel gebouwd. Het is onder IJzeren Dak en heeft een grooten Zolder, 12 Kamers in het Woonhuis, en ook Buitenkamers, Stallen, ens. Het eigendom is wel voorzien van standhoudende Fonteinen en loopende Waters, alook Win-dammen. De Dip en sorterende Kralen zijn allen van de beste soort, en bij de Dipkraal is een Stoompomp van twee Paardenkracht. De Tuin is prachtig en bevat 300 geënte Vruchtboomen. In de nabijheid van de Woning is een Draad Kamp, omtrent 2,000 treden in omgang. Een grooter KAMP, zoo als aangetoond in het Plan, bevat 3,000 Morgen Grond, en is omringd met Nieshout Palen en Draad, de Palen 12 treden van elkander, met 8 ingevlochten Staal Draden.

Een ieder dien Victoria West bekend is, weet ook de bijzondere geschiktheid van de Vlei nabij De Request als een Vogelstruiskamp en ook voor het bewaren van Grootvee, enz. Op de Request is ook een stevig gebouwd Woonhuis, Tuin, Stallen, Buitenkamers, en vier Morgen ingesloten Land onder besproeijing; 4 standhoudende Fonteinen, en 4 sterkgebouwde Dammen die altijd volop Water verschaffen.

Met bovenstaand Vast Eigendom zal ingesloten worden in den 1sten Prijs:—

8,000 AUSTRALISCHE MERINO SCHAPEN, waaronder zijn:—11 Ingevoerde, met 8 hunner aanteelt, Rammen en Ooijen.
980 Opregtgeteelde Australische Merino Ooijen
2,300 Australische Koloniaal geteelde Ooijen.
50 Opregte Australische Merino Rammen.
3,000 Australische Jonge Ooijen en Lammers.
1,700 Australische Hamels.

Het is zeer welbekend dat de heer EBDEN nooit tijd of geld gespaard heeft om zijn vee in de beste conditie te hebben. Daar wordt zoo veel aanzoek bij hem gedaan voor Jonge Rammen dat hij niet alle applicanten kan voldoen.

Als proeven van de eerste klas van Schapen en Wol van den heer EBDEN, behoeft hij alleenlijk te melden dat hij te alle tijden de prijzen getrokken heeft voor de beste geteelde Merino Schapen en Wol, in al de Tentoonstellingen gehouden te Kaapstad, Grahamstad, Kimberley, Port Elizabeth, Victoria West en Britstown, gedurende de laatste 3 jaren, en waarvoor hij 13 Gouden en 2 Zilveren Medaljes ontvangen heeft, als ook 5 Prijsbekers met andere prijzen en certifikaten als den erkenden tentoonsteller van het beste ras van Australische Schapen en Wol in Zuid-Afrika.

DE TWEEDE PRIJS

Bestaat uit de plaats "STOEIFONTEIN," groot 5,963 Morgen.

Deze Plaats is ook vermaard als een van de beste Veeplaatsen in het Nieuwveld. Hiermede zal ingesloten worden 2,000 MERINO OOIJEN.

De Woonplaats bestaat uit een gerieflijk Woonhuis, Stallen, Kralen, Boomgaard, Tuin en Land voor 5 mudden zaad. Bij den opstal is een sterke en standhoudende Fontein, en er zijn ook twee Vaste Waters in het Buitenveld en 3 welgebouwde Dammen.

DERDE PRIJS.

Een WOONHUIS te Victoria West, onlangs de woning van den heer CARL HANAU.

VIERDE PRIJS: £1000 Sterling.

Verschillende andere Prijzen ter waarde van £4,000.

De geldelijke waarde van al de Prijzen kan vermeld worden als volgt:—

1ste Prijs in Vastgoed en Levende Have	...	£28,000
2de do. do. do.	...	7,000
3de do. Woonhuis in Victoria West	...	2,000
4de do. Kontant Geld	...	1,000
10 Prijzen van £100 elk	...	1,000
40 do. van £25 elk	...	1,000
100 do. van £10 elk	...	1,000
200 do. van £5 elk	...	1,000
354		£42,000

De Loterij zal getrokken worden te *Johannesburg*, op den 27sten Julij, 1889, in de "Old Theatre Royal," in tegenwoordigheid van en onder toezigt van de Tickethouders.

De heer EBDEN zal op de Plaats blijven voor een maand nadat de uitslag van de Loterij bekend gemaakt is, om de Plaatsen en Vee af te leveren.

Kennisgeving van den uitslag van de Loterij zal gezonden worden aan diegenen die Prijzen trekken met den eersten post na de Loterij, en zal ook gepubliceerd worden in de couranten.

De winners van de eerste vier Prijzen zullen daarvan geïnformeerd worden per telegraaf.

Geld Prijzen zullen uitbetaald worden aan diegenen die ze trekken aan het Kantoor van den heer Julius Mosenthal, Johannesburg, op en na den 29sten Julij 1889.

Geen commissie zal afgetrokken worden van de Geld Prijzen.

In het verzenden van Geld zendt Banknoten, Drafts, Postkantoor Orders, of Goud. Noten en Goud moeten geregistreerd worden. Alle Cheques moeten geïnnitialeerd worden en het volle bedrag betaalbaar zijn.

Gezegelde geadresseerde enveloppes voor antwoord moeten ingesloten worden.

Lootjes zullen toegekend worden volgens de aanzoeken.

Indien de aanzoeken meer dan 42,000 Lootjes bedragen, zal het overschot terug gegeven worden, min de gewone omruil.

Indien het volle getal Lootjes voor ingeteekend worden voor den 27sten Julij 1889, dan zal de Loterij plaats vinden op een vroegeren datum, die behoorlijk geadverteerd zal worden.

De Schapen werden geschoren in September 1888, en de gelukkige trekkers van de eerste en tweede Prijzen zullen het voordeel van het scheersel wol hebben.

De Kaarten en Transport, met Volmagt om te transfereeren, zullen gedeponeerd worden bij de heeren VAN ZYL, BUISSINE en LEONARD, te Kaapstad. Onderwijl, indien vereischt, kunnen zij geïnspecteerd worden aan hun Kantoor te Johannesburg.

Conditiën en Voorwaarden zijn gemeld op de Loterij Tickets, te worden uitgegeven aan inteekenaren, en zullen uitgegeven worden door het Hoofdkantoor te Johannesburg. Aanzoeken voor Lootjes zullen ook ontvangen worden door Dorps Agenten in de Kaapkolonie. Agenten:—De heeren Julius Mosenthal, Johannesburg; Graham Cloete, Kaapstad; F. Paxton, Kimberley; J. B. Auret, Jr., Victoria West; J. R. Wills, Richmond; E. Rice, Beaufort West; J. Lindenberg, Fraserburg; M. Bauman, Ceres; Procureur van Rijneveld, Graaff-Reinet; A. J. Stigling, Hopefield, Malmesbury; A. Innes, Murraysburg.

Slechts Officieele Lijsten zullen erkend worden in de uitbetaling van Prijzen.

A. EBDEN, Jr.

DE WAAL & DE KOCK,

BURGSTRAAT, KAAPSTAD,

Landen nu ex "Francesca T" en andere Schepen:

Hollandsche Houten Koorn Schoppen.

Ketels, Kastrollen, Emmers, Baden, Melk Kommen, Taart Pannen.

Ledekanten en Katels.

Alle soorten in groote verscheidenheid.

Kar Lampen, Handvatsels, Kar Trappen, Domkrachten, Wagen Remmen, Schroeven.

Bloem van Zwavel.

Verf, Kwasten, Olie, Besems, Vernis, Borstels.

Houten en IJzeren Kruiwagens,

EN EEN GROOT ASSORTIMENT

Algemeene IJzerwaren.

DUSART'S WIJN
IN SIROOP,
MET KALK LACTOFOSFAAT.

BLOED.—KRACHT BEEN SPIEREN Deze middelen versterken het bloed en hernieuwen de levenskrachten. Zij behouden Kalklactofosfaat, de meest benoodigde grondstof voor de vorming van nieuw been en spieren, en het beste versterkende middel voor *klierachtige* kinderen of lijders aan *verzwakking*, *bloedarmoede* en de overdaad der jeugd.

Bij de groene buikloop der zuigelingen en kinderen met zwakke beenen zijn ze zeer dienstig, ook bij het vormen der tanden.

Verkoop in alle Apotheken.

SANTAL MIDY.

Die de zuivere vluchtige *Olie van Sandelhout* bevatten, worden thans uitsluitend in plaats van *Copahu, Cubebe of inspuitingen* tegen slijmvloeden gebruikt. Zij genezen bijna altijd in 48 uren de hardnekkigste uitvloeijingen, zonder de maag te vermoeijen.

WAARSCHUWING! De echte SANTAL MIDY Capsules zijn iedere capsule den naam (MIDY) in zwarte letters. MIDY Apoth., 8, rue VIVIENNE PARIJS.

A Ride to Khiva,

BY

CAPTAIN FRED BURNABY,

Royal Horse Guards.

Page 13 says:—"Two pairs of boots lined with fur were also taken, and for physic—with which it is as well to be supplied when travelling in out-of-the-way places—some quinine and Cockle's Pills, the latter a most invaluable medicine, and one which I have used on the natives of Central Africa with the greatest possible success. In fact, the marvellous effect produced upon the mind and body of an Arab Sheik, who was impervious to all native medicines, when I administered to him five

COCKLE'S PILLS,

will never fade from my memory, and a friend of mine, who passed through the same district many months afterwards, informed me that my fame as a 'medicine man' had not died out, but that the marvellous cure was even then a theme of conversation in the bazaar."

COCKLE'S PILLS. FREE FROM MERCURY.
COCKLE'S PILLS. FOR LIVER.
COCKLE'S PILLS. FOR BILE.
COCKLE'S PILLS. FOR INDIGESTION.
COCKLE'S PILLS. FOR HEARTBURN.
COCKLE'S PILLS. FOR SICK HEADACHE.
COCKLE'S PILLS. FOR ACIDITY.
COCKLE'S PILLS. IN USE EVERYWHERE.
COCKLE'S PILLS. IN USE EIGHTY-FIVE YEARS.

In boxes at 1s. 1½d., 2s. 9d., 4s. 6d., 11s. and 22s.

Of all Medicine Vendors throughout the world.

THE MIDLAND COUNTIES WATCH COMPANY, OF
TYSE STREET, BIRMINGHAM, ENGLAND.

Let every reader of this send for our beautiful new Illustrated Catalogue, containing 1,000 unsolicited testimonials and over 1,000 fine Copper-plate Engravings of Watches, Jewellery, and Electro Plate, sent gratis and post free on application to any part of the world.

R. AMBROSE, Esq., Cloyne Terrace, Queenstown, Ireland, Feb. 11th, 1886.

"It gives me much pleasure to testify as to the excellent time-keeping qualities of the Watch I received from you. I have tested it with a gun fired here every day by electricity at one o'clock, Greenwich time, and have never found it vacillate even one minute. I have great confidence in recommending your Company."

Gentlemen's Fine Silver Watch, flat crystal Glass ...	25s.
Ladies' Fine Silver, flat crystal glass, highly finished movements ...	25s.
Youths' Fine Silver, flat crystal glass ...	25s.
Ladies' Gold Levers, in exquisitely chased cases ...	70s.
Gents' ditto engined turned cases ...	80s.
Gents' Silver Keyless Levers ...	60s.
Gents' Silver Keyless hunting cases ...	67s. 6d.
Gents' Fine Gold Keyless Levers, strong heavy cases ...	100s.
Gents' Fine Gold Keyless hunting case ...	140s.
Ladies' very heavy Keyless, in 18 carat, engraved cases ...	100s.

Post Office Orders must be made payable to the Company's Manager, Mr. A. PERCY, on receipt of which, with 1s. extra for postage, any watch will be forwarded per Parcels Post to any part of the world.

Mrs. S. A. ALLEN'S
WERELDBEROEMDE
HAAR HERSTELLER

bestemd om aan grijs haar de kleur, glans en schoonheid der jeugd weder te geven. Het vernieuwt deszelfs leven, kracht en groei. Schilfers verdwijnen spoedig. Zijn parfum is rijk en keurig.

"EENE FLESCH VERMOCHT DIT TE DOEN." Dit is de uitdrukking door velen gebezigd, die hun haar tot zijne natuurlijke kleur hersteld en hunne kale plekken met haar begroeid zagen. Het is geene verfstof, en kan geen nadeel doen. Als gij uw haar wilt terug brengen tot hetgeen het in uwe jeugd was en het gedurende uw geheele leven aldus wilt behouden, verschaf u dan terstond eene flesch van Madame S. A. ALLEN'S Wereldberoemde Haar Hersteller.

Verkrijgbaar bij Coiffeurs en Parfumeurs. Hoofd Depot: 92 Bd. Sébastopol, Parijs; Londen en N....

Verkrijgbaar bij HEYNES, MATHEW & Co., J. T. PEACOCK & Co, en P. J. PETERSEN.

Waarschuwing.

WIJ de Ondergeteekenden geven hiermede kennis, dat wij van af datum dezes, niet zullen toelaten dat eenig persoon op onze Plaats "Klipfontein," Distrikt Piketberg, mag jagen met honden, loopen, of met vee overtreding doen. Allen die na deze advertentie overtreden, zullen zonder onderscheid van persoon, volgens de wet vervolgd worden.

M. M. GROBBELAAR,
W. J. GROBBELAAR.

Klipfontein, Piketberg,
25 April 1889.

BORSTZIEKTEN
SIROOP van KALK-HYPOPHOSPHIET
Van GRIMAULT & Co., Apothekers te PARIJS.

Deze stroop welke door de geneesheeren algemeen wordt aanbevolen, is van groot nut tegen de ziekten der *Longen en Luchtpijpen*, zij geneest de hardnekkigste *Verkoudheid, Bronchitis*, en *Catarrhen*, heelt de *Tuberculen* der *Teringlijders* en voorkomt de aanhoudende hoest aanvallen die de zieken wanhopig maken. Onder haren invloed houdt het *Nachtzweet* op en herkrijgen de zieken spoedig hunne gezondheid.

PARIJS, 8, Rue Vivienne, en in alle Apotheken.

GRIMAULT & Co.'s
MATICO Preparaten.

Dit geneesmiddel geeft de gunstigste resultaten bij de behandeling der *Gonorrhée*; het bestaat in twee vormen:

1o. GRIMAULT & Co.'s Matico Inspuiting; is in weinige jaren wereldberoemd geworden; binnen enkele dagen worden de hardnekkigste uitvloeijingen, er door genezen.

2o. GRIMAULT & Co.'s Matico Capsules; onfeilbaar bij de behandeling van uitvloeijingen, en hebben boven Copaive en andere capsules het voordeel dat zij de maag niet vermoeijen. *GRIMAULT & Co., 8, r. Vivienne, Parijs.*

Depots in alle goede Nederlandsche Apotheken.

ASTHMA.

INDISCHE CIGARETTEN
MET CANNABIS INDICA.

Het zekerste van alle bekende middelen ter genezing van *Asthma, benauwdheid, heeschheid, keelpijn, zenuwachtige hoest, catarrh, en slapeloosheid.*

Parijs: Grimault & Co., 8, Rue Vivienne.

En bij alle Apothekers en Drogisten.

Privaat Wetsontwerp.

KENNIS wordt hiermede gegeven, dat op de eerstvolgende Zitting van het Parlement de Executeurskamer en Trustmaatschappij van Malmesbury van voornemen is aanzoek te doen om verlof een Privaat Wetsontwerp in te dienen, om Wetten No. 9 van 1865 en No. 34 van 1884 te wijzigen en te amenderen, en gemelde Maatschappij te authoriseeren en te magtigen een Brand Assurantie Tak op te rigten bij de bezigheid alreeds door gemelde Maatschappij gedreven, en de Verzekering van Vaste en Losse Goederen van alle soorten, tegen verlies of schade door vuur.

Gedateerd, Kaapstad, heden, 9 Mei 1889.

D. FRED BERRANGE,
Parlementaire Agent voor de Malmesbury Executeurskamer en Trustmaatschappij.

BENOODIGD,

HOOFDONDERWIJZER voor de Barkly Oost Tweede Klas Publieke School. Applicaties met Getuigschriften van bekwaamheid en zedelijk gedrag zullen door den Ondergeteekende ontvangen worden tot 10 JUNIJ E.K. Salaris £150 en £30 voor Huishuur per jaar, met vooruitzigt op verhooging. Moet beide in Hollandsch en Engelsch onderwijs kunnen geven. Werkzaamheden te beginnen op 17 JULIJ 1889.

Een gehuwd Persoon, die Kostleerlingen kan innemen, zal de voorkeur hebben.

H. MULLER, V.D.M.,
Voorzitter der Schoolcommissie.

EXECUTEURSKAMER.

Akte van Overeenkomst, gedagteekend 1 April, 1859.

Opgesteld op de basis van de Originele Akte gedagteekend 22 Augustus 1838; tegenwoordige Akte ingelijfd door Akte van Parlement No. 17, 1859.

Opbetaald en Opgeloopen Kapitaal £48,000.

DIREKTEUREN:

De Ed. heer J. H. HOFMEYR, L.W.R., *Voorzitter.*

De WelEd. heer W. HIDDINGH, L.L.D.,
" I. P. H. VAN DER POEL,
" W. MARSH,
" G. C. GIE.

AUDITEUREN:—De Wel-Ed. Heeren J. DE WET en M. L. WESSELS.

Zij die de Executeurskamer wenschen te benoemen tot Executeuren, Mede-Executeuren, of anderszins, gelieven haar aan te stellen en te benoemen slechts onder den naam van "De Executeurskamer in Kaapstad."

De Direktie administreert Insolvente Boedels door haren Secretaris.

Op last van de Direkteuren,
F. J. BROERS, Secretaris.

Kantoor van de Executeurskamer,
Adderleystraat, hoek van de Waalstraat,
Kaapstad.

De Zuid Afrikaansche Onderlinge Levens Verzekering Maatschappij.

Bekrachtigd door Wet van Parlement, 1888.

Gevestigd in 1845 als de Onderlinge Levens verzekering Maatschappij van de Kaap de Goede Hoop.)

Hoofd Kantoor: Darlingstraat, Kaapstad.

Voorzitter: Sir THOMAS SCANLEN, K.C.M.G.

Opgeloopen Fonds ...	£1,061,670
Allen belegd in Zuid Afrikaansche Securiteiten	
Jaarlijksch Inkomen — Premiums ...	£98,81
Jaarlijksch Inkomen — Interest ...	55,41

AANLOKKELIJKE TREKKEN.

Volmaakte Securiteit.
Vrij van Beperkingen.
Groote Bonussen ieder DRIE JAREN.
Spoedige betaling van Vorderingen.
Geen Verbeuring Regulaties.
Vrije Woning en Reizen.
Alle Winsten komen de leden toe.
Matige Uitgaven.
Geene persoonlijke Verantwoordelijkheid.
Liberale Overgaafsch Waarden.

WILLIAM MARSHALL, Secretaris.

AAMBEIJEN POEDER.

HET succes dat tot hiertoe gepaard ging met het gebruik van bovengenoemd Medicijn, heeft den Eigenaar, den heer C. H. BÖSENBERG, er toe gebragt dezelve meer prominent voor de aandacht van het Publiek te brengen; het werd in vele gevallen bewezen een zeer krachtig middel te zijn tegen deze zoo algemeen heerschende ziekte, die aangeduid wordt door hoofdpijn, kortzigtigheid, drukking op de oogen, angst, duizeligheid, gebrek aan geestkracht, onregelmatigheid in het bloed, pijn in de lenden en verstopping.

De bijzondere eigenschappen van dit Poeder om het bloed te verdunnen en een vrijen bloedsomloop te bevorderen, om de werking der ingewanden te prikkelen en te regelen, en ze te zuiveren van slijmerige en scherpe stoffen, nemen de onaangename uitwerkselen weg en genezen de ziekte. Het zal ook zeer heilzaam bevonden worden wanneer het gebruikt wordt als bovengemelde voorteekenen, de voorloopers van RHUMATISCHE JICHT zich voordoen, en ook bij drukking op de borst droogheid, jeuken en chronische aandoeningen van de huid, en bij waterzucht, meer bijsonder wanneer deze uit onderdrukte uitwaseming voorkomt.

Als een huismiddel bij verstopping kan het veilig worden aanbevolen, alsmede voor de behandeling van uitslag bij kinderen.

Volle bijzonderheden vergezellen elken Bottel. Priis 2s.; per Post 2s. 6d.

BEREID DOOR DEN EENIGEN EIGENAAR

C. H. BÖSENBERG, Chemist en Droogist, hoek van Bree en Kortemarktstraat, Kaapstad.

N.B.—Dit geneesmiddel is bereid in den vorm van een Poeder, zoodat het voor altijd kan gehouden worden, zonder deszelfs eigenschappen te verliezen; een voordeel en andere mengsels niet bezitten.

TENDERS

Zeebreker Bandieten Station.

DE AANDACHT wordt verzocht op de kennisgeving gepubliceerd in de *Gazette*, voor Tenders vragende, voor het leveren van de ondergemelde artikelen voor één jaar van 1 Julij aanst.:—

BOONEN, drooge, per 100 lbs., RUNDVLEESCH, Rauw, per 100 lbs.; BROOD, gemaakt van Koren Meel (ongezift zooals van den Molen ontvangen), te worden geleverd in Brooden van 1½ lb. elk; BROOD van Fijn Meel gemaakt, ook in Brooden van 1½ lb. elk; KOFFIE; gemalen, BRANDHOUT; KALK MIELIEMEEL; MELK; SCHAPENVLEESCH, rauw; PIJPEN, aarden; RIJST, bruin; ZOUT; ZEEP, Engelsche (drooge) en Koloniale do.; SUIKER; TABAK, Boer en Cavendish.

Geen Tender kan aangenomen worden die niet ingevuld is op een van de vormen voorgeschreven in de kennisgeving. Kopieën waarvan op aanzoek bij dit Kantoor verkregen kunnen worden.

Tenders moeten ingezonden worden aan den Controlleur en Auditeur-Generaal, voor VRIJDAG MIDDAG, 17 MEI 1889.

JOHN J. GRAHAM,
Opper Baljuw.

Kantoor van den Opper Baljuw,
29 April 1889.

APPLICATIES

AAN den Ondergeteekende gerig zullen tot 21 MEI 1889, ingewacht worden voor de betrekking van ASSISTENT-ONDERWIJZER voor de Jongens Publieke School te Worcester.

Salaris £100 per jaar. Copieën van getuigschriften moeten het aanzoek vergezellen. Applikanten moeten melden, of zij hunne pligten met het begin van het Julij kwartaal kunnen beginnen.

Kennis van de Hollandsche taal zal eene aanbeveling wezen.

Op last van het comité,
CHAS. HOME, Jr.,
Secr. Jongens Pub. School.

Worcester, 30 April 1889.

Hulponderwijzeres Benoodigd.

VOOR bovengenoemde betrekking in de 2de Klas Publieke School te Moorreesburg, zullen Applicaties met getuigschriften door den Ondergeteekende worden ingewacht tot Zaturdag Middag, 25 Mei. Applicanten gelieven te melden of zij ook in Muziek onderwijs kunnen geven. Het werk te beginnen in Julij. Salaris £70 per jaar. Muziekgeld ingesloten.

J. D. RETIEF, V.D.M.
Moorreesburg, 25 April 1889.

ROG. ROG. ROG.

BOVENGEMELDE is te bekomen bij de Ondergeteekenden, aan hune Pakhuizen, 34 Breestraat, tegen

13s. per 3 Bushels met Zak of 14s. per 200 lb. met Zak

En andere Graansoorten, zooals Koren, Vroege en Late Garst, Nepaul Koren en Haver tegen de laagste Marktprijzen.

Ook hebben zij een grooten Voorraad en landen nog dagelijks

GUANO,

in verschillende qualiteiten, die zij ten hoogste aan hunne Boerenvrienden en anderen aanbevelen kunnen.

KOM EN ZIE!

GEBROEDERS STEPHAN

AAN ROOKERS.

OPREGTE Transvaal en Koloniale Tabak van de BESTE KWALITEIT.

Verkrijgbaar bij
C. DE JONGH,
Tabakshandelaar,
15 St. Georgestraat.

UNION LINIE
KONINKLIJKE MAILDIENST

UNION STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ (BEPERKT).

DE Mailbooten der Maatschappij vertrekken van Kaapstad naar Engeland, via Madeira, om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., te St. Helena, Ascension, Madeira, en Lissabon als onder aanleggende.

VOOR ENGELAND.

MEXICAN, Kapt. LARMER, 15 Mei, via Madeira en Lissabon.

*SPARTAN, Kapt. WAIT, 29 Mei, via St. H., Asc., Mad., en Lissabon.

* Een van de Maatschappij's mooije Stoombooten zal SOUTHAMPTON verlaten voor HAMBURG, kort na de aankomst van deze Mailstoombooten.

RETOURKAARTJES naar ENGELAND, gangbaar voor Zes Maanden, worden uitgereikt tegen een vermindering van 10 percent op den Dubbele Passageprijs.

RETOURKAARTJES voor HAVENS langs de KUST worden uitgereikt voor de terugreis binnen Drie Maanden per de Union of de Castle Maatschappij Stoombooten.

Voor Vracht of Passage doe men aanzoek aan de Kantoren van de Maatschappij, Adderleystraat.

THOS. E. FULLER,
Algemeene Bestierder voor Zuid Afrika.

ZUID-AFRIKAANSCHE
Koninklijke Maildienst.

De "Castle Mail Packets" Maatschappij

DE Stoombooten dezer Linie vertrekken van Kaapstad naar Londen om den anderen Woensdag, te 4 uur n.m., via Lissabon, Madeira en Plymouth, te Sint Helena en Ascension aanleggende op bepaalde tusschentijden.

22 Mei.—DRUMMOND CASTLE, Kapt. WINCHESTER, via Madeira en Lissabon.

5 Junij.—NORHAM CASTLE, Kapt. ROBINSON, via Madeira.

19 Junij.—GARTH CASTLE, Kapt. JEFFRIES, via Madeira en Lissabon.

Voor vracht of passage vervoege men zich bij de Agentuur van de CASTLE MAILBOOT MAATSCHAPPIJ (Beperkt).

"Werkt als een wonder."
JONES'
RHEUMATICURO

De Groote Zuid Afrikaansche Remedie

FAALT nooit om JICHT, RHEUMATIEKE RHEUMATISCHE JICHT, LENDEJICHT, HEUPJICHT en ZINKINGS te genezen. DUIZENDE GETUIGSCHRIFTEN.

"D. Eerw. OTTO PADEL, van Tinana, die maanden lang bedlegerig was met erge Rheumatiek, is nu geheel genezen. Hij schrijft:—'*Ik ben genezen alleen door RHEUMATICURO. Ik wensch dus deze remedie aan te bevelen bij allen die aan deze kwaal lijden.*'" Uittreksel van een maandelijksch Rapport van de Moravische Zendelingvereeniging in Zuid Afrika.

WORDT OVERAL VERKOCHT *en alleen bereid door den Eigenaar,*

James Jones, Langestraat, Kaapstad

Engesche Agenten in het groot:—W. SUTTON & Co. Bow Churchyard, Londen.

Onder Begunstiging van Zijn Hoog Ed. den Staats-President S. J. P. KRUGER en Generaal N. J. SMIT.

IN RUTTER'S *Innes* Zadel zijn al de goede hoedanigheden van die van Crighton en de andere der Beste Koloniale makers vereenigd. Er wordt speciale aandacht besteed aan en studie gemaakt van het gemak van Paard en Ruiter. Probeer den nieuwen Veerzetel met gomelastiek en toegerust met een patente Stijgbeugelstaaf, nu zoo seer op prijs gesteld. Zadels van iedere soort op order gemaakt en bekleed. Reparatie redelijk. Alsook Prachtige Stellen Tuig, met Zilver en Koper Beslag.

Zend om Prijslijst

A. T. RUITER,

24 Darlingstraat, Kaapstad.

Bezoeken naar Buiten.

DR. BERKS T. HUTCHINSON (Doc. Den. Surg., Lic. Den. Surg. Ire.) Tandheelkunde, 2 Nieuwe Straat, Kaapstad; takbezigheid aan de Paarl (Mrs. Kruger's) Speciale bezoeken naar Malmesbury (Commercial Hotel), op den eersten Woensdag, Wellington (Commercial Hotel), op den derden Woensdag en Stellenbosch (Mrs. Wiums), den 15den van iedere maand om kunsttanden in te zetten, stoppen, uittrekken, ens.

MONTAGU.
G. P. VAN ZIJL,

Vendu-Afslager en Algemeen Agent

Kantoor, Westelijke Provincie Bankgebouwen, Montagu.

De "Zuid Afrikaan"
EN
"VOLKSVRIEND".

DE Inteekening op dit Blad is in de Stad £1 16s. en in de Buitendistrikten £2 4s per jaar, VOORUIT BETAALBAAR. Aan elken Inteekenaar worden DRIE VOLLE BLADEN per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden op te kennis geven van hun voornemen.

AGENTEN VOOR DE "ZUID AFRIKAAN EN VOLKSVRIEND."

Alexandria	Ds. J. Roos.
Adelaide	C. Callaghan.
Alice	Geo. Murray.
Aliwal Noord	Sauer en Orsmond.
Barrydale	A. Helfrich.
Beaufort West	P. Teske.
Belmont, Griqualand West	J. J. de Kock.
Bloemfontein	J F C v Iddekinge
Boshof	Is de Villiers.
Bredasdorp	John Taljard.
Britstown	T. P. Theron M.L.A
Burgersdorp	J. J. Michau.
Barberton	J. H. Hofmeyr, Zuid Afrikaansche Syndicaat Agent.
Cala	J. M. Turvey.
Colesberg	E. van Bart.
Ceres	Jos. Fourie
Caledon	J. Esterhuysen.
Calvinia	A. P. Keyter.
Cradock	A. Metcalf.
Clanwilliam	J. H. Norgarb.
Dordrecht	J. S. Van Zijl.
Durban	Lindenberg & Dreyer.
Darling	Jacob Cats.
Diamantvelden	S. W. van Wijk
Dist. Ermelo, Transvaal	
Embokotwa	T. Ernest Jaenicke.
Franschhoek	J. C. le Roex.
Fraserburg	Geo. Hodgson.
Fauresmith	S. Rorich. Maatschappij.
George	J. Kretzen.
Goudine	T. C. Botha, Jr.
Graaff-Reinet	A. P. Van den Berg.
Heidelberg	S. A. Dickson.
Heilbron, O.V.S.	P. M. Beyers.
Humansdorp	W. Anderson.
Hanover	C. Nathan.
Hope Town	M. C. Louw.
Hopefield	J. W. Stigling.
Jacobsdal	J. W. B. De Villiers.
Johannesburg	"Republican and Co. Loan, Trust, and Agency Co. Lldt.
Knysna	P. Meterkamp.
Korannaland	G. Schonken.
Kroonstad	J. N. Blignaut.
Krakeelrivier	Ign. L. Ferreira.
Ladysmith (Riversdale)	A. G. H. van Velden.
Lady Grey (Aliwal N.)	C. C. Cloete.
Ladybrand	H. P. van Heerden.
Maraisburg	D. F. Marais.
Malmesbury	J. J. van Aarde; C. de Greeff, D.zn.
Middelburg	Josua Naudé.
Murraysburg	A. Innes.
Moddergat	J. W. L. Hofmeyr.
Molteno	E. Hall.
Mosselbaai	E. Meyer, N.zn.
Montagu	P. J. Joubert, W.zn
Moorreesburg	G. W. D. Rust.
Napier	E. G. Bell.
Namaqualand	J. G. Fischer; Gerard Genis.
Nazareth	P. J. Naudé.
Olifantsrivier	S. P. van Ellewee
Oudtshoorn	Keyter & Co.
Paarl	T. Roos, T.zn. D. J. A. van der Spuij
Pearston	A. J. Myburgh.
Petrusville	P. J. de Vaal.
Philadelphia	H. C. Dryer, A.zn.
Philipstown	R. Röper.
Piquetberg	J. H. P. Zoer.
Pietermaritzburg	G. A. F. de Graaff.
Porterville	Geo. Laurence & Co.
Port Elizabeth	F. W. Eerkes.
Potchefstroom	C. M. Douthwaite.
Pretoria	Transvaal Executeurs
Prieska	B. P. van Niekerk.
Prins Albert	A. J. J. Kropholler.
Queenstown	J. G. N. van Gass.
Riversdale	L. H. Meurant
Richmond	A. P. de Villiers.
Riebeek West	F. Russouw.
Robertson	J. A. Neethling.
Riebeekskasteel	D. Krige.
Somerset West	Johan Theunissen
Stellenbosch	W. J. de Kock. K. J. Bastiaans.
Swellendam	G. Reinecke.
Saldanhabaai en St. Helena Baai	J. A. Schickerling.
Schietfontein	— Sterrenberg.
Sutherland	H. P. v. Eijk.
Somerset Oost	A. H. Hofmeyr
Tarkastad	E. J. Stanley.
Tijgerhoek, P.O. Welgevonden (dist. Uitenhage)	R. W. Mohr.
Tulbagh	H. Fagan.
Uitenhage	A. de Villiers
Utrecht (Transvaal)	H. L. Neethling.
Uniondale	G. L. van Heerde.
Van Rhynsdorp	P. B. Van Rhyn.
Van der Byl's Kraal, P.O.	D. J. Maritz, Jr.
Ventersburg	D. Vermooten.
Villiersdorp	W. Roux.
Victoria West	I. J. v. d. Merwe.
Wijnberg	G. de Kock.
Winburg	E. Roberts
Willowmoore	J. Williams
Winterberg, F. Beaufort	R. Stavenhagen.
Wellington	Addey Malherbe; J. F. Pentz & Co.
Worcester	J. G. de Wet.
Wakkerstroom	D. D. Bierman, Jr

Malmesbury Executeurskamer en Voogdijmaatschappij.

OPGERIGT IN 1864.

Tegenwoordige Acte ingelijfd door Acte de Parlements No. 34, 1884.

Voor het administreren van Eigendommen en Boedels, als Executeuren, Administrateuren, Voogden, Curatoren en Agenten.

DIRECTEUREN:

De WelEd. Heer TH. A. J. LOUW, L.W.V., Voorzitter.

T. C. LOCHNER. — G. W. D. RUST.
C. A. BASSON. — D. J. ACKERMANN, Jr.
P. RYAN. — N. J. H. CROESER.

AUDITEUREN:

De WelEd. Heeren A. C. KOCH en J. J. MARAIS.

De Directeuren vergaderen Dingsdags, 's voormiddags, in den Zomer ten 9 uur, in den Winter en 10 uur.

B. WETHMAR, Secretaris.

Goedkoop Kleeren.

WAAR kan men een Goedkoop Pak Kleeren krijgen? Bij F. TYFIELD, Breestraat, Hoek van Langemarktstraat, waar Pakken Kleeren, Hemden, Stevels, Gouden en Zilveren Horologes, ja van alles te krijgen is. *Groote afslag toegestaan.*

Gedrukt en uitgegeven door M. G. REGTER handelende onder den stijl of de firma van HOFMEYR & REGTER, Groenteplein.